

အခန်းကြီး (၄)

ဒါဝင်၏ အသက်ပင်

တောင်အမေရိကလေ့လာရေးခရီးစဉ်၌ ဒါဝင်လေ့လာခဲ့သည့် ခမ်းနား ထည်ဝါသော အပင်အမျိုးမျိုးနှင့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးမျိုးတို့သည် ဒါဝင်ကို ဤမေး ခွန်းဖြစ်စေခဲ့သည်။ ဘာကြောင့်များ အလွန်များပြား၊ ခြားနားသော ပင်လယ် လိပ်များ၊ ကင်းလိပ်လျှောများ၊ ငှက်များနှင့် ပိုးမွှားများစသည်တို့သည် ကမ္ဘာကြီးကို ကျော်ဖြတ်ပြီး လေ့လာမှုကိုပြုစေ ခဲ့သနည်း။ နောက်ပြီး ဤကွဲပြားခြား နားသော တိရစ္ဆာန်များနှင့် အပင် တို့သည် သူတို့၏နေရာဒေသနှင့်ဆိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပြည်စုံစွာဖြင့် ဆီလျော်အောင် နေထိုင်ပုံ ရကြပါသနည်း။ ဂါလာပါရီဂိုး(စ်) ကျွန်ုပ်တို့ ဒါဝင် လေ့လာမှုပြုခဲ့သကဲ့သို့ တိုက်ကြီးများပေါ်၌ မည်သို့ပင်ဖြစ် စေကာမူ တိရစ္ဆာန်များကို လေ့လာမှုပြုရန် ကြမ်းတမ်းစွာ ကိုက် ညီခဲ့ကြသော ထူးခြားသော သတ္တဝါကြီးများဘာကြောင့် ဤကျွန်းများပေါ်၌ရှိနေ ခဲ့ကြ ခြင်းကို နားလည်ဖို့ရန် ကြိုးစားရန်ကန်ခဲ့ရသည်။

၁၈ ပေအမြင့်နှင့် ၅ပေအရှည် သင်းခွေချပ်ကဲ့သို့ အကြေးခွံများဖြင့် ဖုံးအုပ်လျက်ရှိပြီး အန္တရာယ်ရှိကာ ခွေလုံးနေတတ်သော သတ္တဝါ (armadillo)ကဲ့ သို့သော ကြီးမားပြီး မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်သွားသော တိရစ္ဆာန်များ၏ ကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်းများကို တောင်အမေရိက တိုက်၌ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုမျိုးသုဉ်း ပျောက်ကွယ်သွားသော သတ္တဝါကြီးများ ကိုတွေ့ရှိခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်အရွယ်အစားမှလွဲ၍ ထိုကြီးမားသည့် တိရစ္ဆာန်များ သူတို့၏ ခေတ်ပြိုင် အရေအသွေးသည် အဘယ့်ကြောင့် အလွန်နီးကပ်စွာ တူညီခဲ့ကြသနည်းဆိုသော မေးခွန်းများကို ပိုမိုဖြစ်စေရန် ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ကုလားအုတ်နှင့်ဆင်တူသော ထူး ခြားသော မာဂရာချာနီးယား (*Macrauchenia*)နှင့် ကိုက်ဖြတ်တတ် သော မျိုးတူသတ္တဝါများ၏ အသက်ရှင်သန်ပုံခြင်းတူညီကြသော ကြီးမား သည့် ကိုက်ဖြတ်သတ္တဝါ ကာပီဘားရက်(စ်) (*Capybaras*)များ ကဲ့သို့သော အခြားကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်း များကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ခြင်းအားဖြင့် အဘယ်ကြောင့် ထိုသတ္တဝါများ မျိုးသုဉ်း ပျောက်ကွယ်သနည်းဆိုသည့် မေးခွန်းထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ဒါဝင်သည် သူ၏ဆန်းကြယ်သော လေ့လာတွေ့ရှိမှုများကို ဖော်ပြ ခဲ့သည်။

မြိတ်သူ့သဘော ခွေးပုလေး (Beagle)နှင့် ခရီးရှည် ထွက် ခဲ့သည့် အချိန် အတွင်း၌ ကျွန်ုပ်သည် တည်ရှိနေသော လုံးခွေးတတ်သော သတ္တဝါများ (armadillos) ကဲ့သို့ သံချပ်ကာနှင့် ဖုံးအုပ်ထားသော ပန်ပီရန် (Pampean) ထဲ၌ ကြီးမားသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းတစ်ရပ်များကို လေ့လာရှာဖွေခြင်း အားဖြင့် နက်နက် ရှိုင်းရှိုင်း သဘောကျခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယအနေဖြင့် အနီးကပ်သော ပုံစံအားဖြင့် တစ်ရပ်များကို တောင်ဘက်စူးစူးမှ တိုက်ကြီးများကို ဖြတ်ကျော်ကာ ဆောင်ရွက်မှု များကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု အစားထိုး ဆက်နွယ်ခဲ့ သည်။ တတိယအနေဖြင့် တောင်အမေရိက အကျင့်စာရိတ္တ အားဖြင့် ဂါလာပါဂိုး (Galapagos) ကျွန်းစုများ၏ အများ ဆုံး ထုတ်လုပ်ခြင်းများနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ အထူးသဖြင့် ကျွန်းစုတစ်ခုစီတိုင်း၌ သူတို့၏ အနည်းငယ်ခြားနားသော ပုံစံအားဖြင့် ကျွန်းများ အားလုံးသည် ဘူမိဗေဒနှင့် ဆိုင်သော ခံစားမှု၌ အလွန်ရှေးကျသော အသွင်အပြင်ကို မတွေ့ရပေ။

လုံးခွေးတတ်သော သတ္တဝါ (armadillos)ဒါဝင်သည် ယနေ့ ကမ္ဘာ ပြိုလ်ပေါ်၌ အာမဒီလို (၆) (armadillos)နှင့် အလွန်ခြားနား သော မျိုးတုန်း ပျောက်ကွယ် သွားပြီးဖြစ်သော glyptodonts များကို ညွှန်းဆိုနေခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကားလေး၏ဆိုဒ်ကို ချဲ့ထွင်သကဲ့သို့ သူတို့သည် ပိတ်ဆီးနေသော သံချပ် ကာအခွံကို ၅ စင်တီမီတာထိထူအောင် ဖုံးအုပ်ခဲ့ကြသည်။ ဒါဝင်သည် သူ၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များမှ လက်ခံခဲ့ သည်မှာ ဂလေတိုဒွန် (Glyptodont)သည် အာမဒီလို (armadillo)၏ ရှေးဘိုးဘွားဘီဘင်ဖြစ်ပြီး၊ အချိန်ပြောင်းလဲခြင်း၏ အထောက်အထား ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဤအရာအားလုံးမှစ၍ ဒါဝင် အဆုံးသတ်ခဲ့သည်မှာ ပြောင်း လဲခြင်းသည် အချိန်အားဖြင့် နေရာယူခဲ့ပြီး၊ ထိုအဓိပ္ပာယ်သည် ဆင့်ကဲဆင့် ကဲပြောင်းလဲခြင်း ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဒါဝင် ရေးသားခဲ့သော သူ၏ အထုပတ္တိ ၌ “ထိုအရာသည် အထောက်အထား” ဖြစ်ပါသည်ဟု ရေးသားခဲ့ပြီး၊ ဤအချက်အလက်များကဲ့သို့ အခြားအချက်အလက် များသည်လည်း အထင်သက်သက်အားဖြင့် အမျိုးအစားသည် ဖြည်းဖြည်းချင်း ပုံစံပြောင်းလဲ ခဲ့ခြင်းကိုသာ ရှင်းပြနိုင်ပြီး၊ ထိုအကြောင်းအရာသည် ကျွန်ုပ်ကို စိုးရိမ် ကြောက်ရွံ့ ခဲ့သည်။

ဒါဝင်ကို “စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ခဲ့သော” ဤပြုပြင်မွမ်းမံခြင်းများသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းကို အကောင်းဆုံးရှင်းပြခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ အရာတစ် ခုထဲတည်း (သို့မဟုတ်) အာမဒီလို (armadillo) အမျိုးအစား အပြောင်းအလဲကဲ့သို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအလွန်ကြီးမားသော ကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်းများသည် အလွန်ကြီးမားခြင်းဆိုင်ရာကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါ သလား။ အရပ်ရှည်ဆုံးသောသူ၏ ဆေးမှတ်တမ်းရာဇဝင်၌ ၈ပေနှင့် ၁လက်မ အရှည်ကို တိုင်းတာခဲ့သည့်အချိန်တွင် ဇိုင်ယီယား ၊ အာဖရိကမှ အသေးဆုံး ပါဂါမီ(စ်) (Pygmies) မျိုးနွယ်သည် ၄ပေ ၁လက်မ အသေးဆုံး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အရွယ်အစားအမျိုးမျိုး ဖြစ်စေကာမူ နှစ်ဦးစလုံးသည် လူ သားပင်ဖြစ်နေသေးသည်။

ငှက်မွေးအတောင် (သို့မဟုတ်) ငှက်များ၏ နှုတ်သီးအရွယ်အစား၌ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းသည် မည်ကဲ့သို့ပင်ဖြစ်သနည်း။ ကျွန်ုပ်တို့ မည်ကဲ့သို့ နိုင်သနည်း။ အကယ်၍ကျွန်ုပ်တို့ အမျိုးအစား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မပြန်ဆိုနိုင်ခဲ့လျှင် ပြီးပြည့်စုံသောပြောင်းလဲခြင်းသည် အမျိုးစားတစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ပြောင်းလဲခြင်းသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းအတွက် ဒါဝင် ၏ ဝေါဟာရဖြစ်သော “အသွင်ကူး ပြောင်းခြင်း” ဖွဲ့စည်းမှု၏ ရယူခြင်းအချိန်ကို မည်ကဲ့သို့သိရှိ နိုင်မည်နည်း။

ဖန်ဆင်းခြင်းကိုယုံကြည်သောသူများ၏ ရှုထောင့်သည် ငှက်နှုတ် သီးအရွယ် အစားကဲ့သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းများဖြစ်ကြသော်လည်း၊ အသစ်သော အမျိုးအစားကို ဖန်ဆင်းခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ အမျိုးအစားအတွင်း ၌သာ ပြောင်းလဲခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အငြင်းပွားသောအချက်သည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းများ အလွန်ပင်ကျယ်ပြန့်နေစေကာမူ သေးငယ်သော ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲခြင်းဟုခေါ်သော (တူညီသောအရာထဲ၌ အပြောင်းအလဲများ) အရာသည် အမျိုးအစား၏ နယ်နိမိတ်ကျော်လွန် ခဲ့ကူးပြီး၊ ထိုတူညီသော အချက်သည် သေးငယ်သော ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်လာပါသည်။ သို့ပါသော်လည်း အမျိုးအစား၏ အဖြေမ ထွက်လာခင်ကတည်းကဖြစ်ပြီး၊ မည်သည့်အချိန်ကစ၍ အမျိုးအစား အဟန့်အတားသည် ပြတ်သုန်းခဲ့ပြီးဟု ပြောဆိုဖို့ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သေးငယ်သော ပြောင်းလဲခြင်းများ၊ ကြီးမားသော ပြောင်းလဲခြင်းများစသည့် မရေရာ မတိကျသော အဓိပ္ပာယ်သည် “အမျိုး အစား” အသစ်ကို ထုတ်လုပ်လာသည်ဟု ပြောဆိုနိုင်ပါသည်။

၁၈၇၆ အောက်တိုဘာလ ဒါဝင် သူ၏ဘဝကို ဗြိတိသျှသင်္ဘော ဘီ ဂဲ(လ်) (Beagle)တွင် မြုပ်နှံခဲ့သောအချိန်၌ မည်ကဲ့သို့အားဖြင့် အသက်ရှင်သော အစိတ်အပိုင်းများ အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဖြည်းဖြည်းခြင်း ပြောင်းလဲလာနိုင်ခြင်းကို ရှင်းပြခြင်းများနှင့်အတူ စိတ်ထဲတွင် စွဲနေခဲ့ သည်။ အသက်ရှင်သော အစိတ်အပိုင်းများသည် ကမ္ဘာဦးအခန်းကြီး (၁) ထဲ၌ရှိ “မျိုးနွယ်” (kind) တည်ရှိခဲ့သော ပြောင်းလဲခြင်းမရှိသည့် သမ္မာ ကျမ်းစာနှင့်ဆိုင်သော အတွေးအခေါ်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိရာသို့ ပြောင်း လဲကြသည် ဟူသော အချက်သည် သူ၏ ယူဆချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးအနွယ်တစ်ခုစီတိုင်း၌ ဆက်စပ်မှု၏ အတွေးအခေါ်သည် ကမ္ဘာဦး ကျမ်း အခန်းကြီး ၁၊ အခန်းငယ် ၁၂၅ “မြေ သည် မြက်ပင်ကို၎င်း၊ စပါးသီးမျိုးကိုဖြစ်စေသော စပါးပင်ကို၎င်း၊ မိမိ၌ မျိုးစေ့ ပါလျက် သစ်သီးမျိုးကို ဖြစ်စေသောသစ်ပင်ကို၎င်း ပေါက်စေ၏ ဟု ရှင်းလင်း ဖော်ပြထားသည်။ ဤနေရာ၌ မျိုးစေ့ (သို့) မျိုးနွယ် (kind)သည် မျိုးရိုး ဝီဇ (DNA)အားဖြင့် ထိန်းချုပ်ထားသော မျိုးစေ့ (kind)မှဖြစ်လာ ကြောင်းကို ညွှန်ဆိုနေခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သူလေ့လာတွေ့ရှိခဲ့သော ပြုပြင်ပြောင်းခြင်းများသည် လျှင်မြန်စွာ ဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရှည်လျားစွာလှသော အချိန်၏ တောင်းဆိုခြင်း အားဖြင့်ဖြစ်လာ ကြောင်းကို သူယုံကြည်ခဲ့သည်။ ရုတ်တ ရက်ဖြစ်ပွားသည့် ကပ်ဘေးကို ငြင်းပယ်သည့် လေးအီး(လ်စ်) (Lyell's) ၏ ယူနီဖောင်းမီတီရီနီဆမ်(နီ) (uniformitarianism) နှင့် ဘူမိဗေဒ နှင့်ဆိုင်သောလေ့လာမှု ပြုလုပ်ခဲ့သော လုပ်ငန်းစဉ်များသည် လွန်ပြီး ခဲ့သော ခေတ်ထဲ၌ ယခုသည် လက်ရှိအချိန် ဖြစ်ပြီး၊ လွန်လေခဲ့ပြီးသော နှစ်ပေါင်းများစွာကျော် ကြီးမားသော အနှောက်အယှက်မရှိဘဲ အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိရန် သဘာဝ၏ရွေးချယ်ခြင်းကို ပိုင်ဆိုင်ခြင်း အတွက် ဖြစ်နိုင်ရန်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဒါဝင်သည် အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ၌ ရှေ့တွင်လုပ် ဆောင်ရန်မြောက်မြားစွာသော အလုပ်များသွင်ရှိနေခဲ့သည်။ သူ၌ ကျယ်ပြန့်သော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း များကို စုဆောင်းခြင်းနှင့် ဘူမိဗေဒ နှင့်ဆိုင်သော အမျိုးအစားများကို ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် အမျိုးအစားသတ် မှတ်ရန် ရှိနေခဲ့သည်။ သူသည် ကမ်ဘရိဂ် (Cambridge)၌ နေထိုင်

ခဲ့ပြီး၊ မြောက်မြားလှသော စုဆောင်းမှုများနှင့် အမျိုးအစားများ အသွင်ကူး ပြောင်းခြင်းအကြောင်းဖြစ်သော သူ၏ အတွေးအခေါ်ယူဆချက်ကို မြင့်တင်ရန် ခက်ခဲကြမ်းတမ်း လှသော အလုပ်များကို စတင်ခဲ့သည်။

ဤအချိန်၌ သူသည် ဖျားနာခြင်းနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပြီး၊ သူ၏ဘဝ တစ် လျှောက်လုံးအတွက် လျှို့ဝှက်နက်နဲခြင်းများနှင့် undiagnosed များကျန်ရှိနေ ခဲ့သည်။ သူသည် မကြာခဏ အစာအိမ်နာကျင်ခြင်းကြောင့် အော့အန်ခြင်း၊ အိမ်မပျော်နိုင်ခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်းနှင့် နှလုံးတုန်ခြင်း ဝေဒနာများကို ခံစား ခဲ့ရပါသည်။ သူသည် ဗြိတိသျှသဘော (Beagle) ပေါ်၌ ကျန်းမာသန်စွမ်းသောဘဝနှင့် ပျော်ရွှင်ခဲ့ရသော်လည်း၊ “ညတိုင်း မှာ ပုံမှန်အားဖြင့် တော်တော်လေးကို ဆိုးရွားပြီး၊ နာရီပေါင်းများစွာ အိပ်ရာထဲ၌ မကြာခဏ ထိုင်လိုက်၊ ထလိုက်နှင့် စိတ်ပင်ပန်းမှုကို အလွန်စိုးရွားစွာပင်ခံစားခဲ့ရပါသည်” ဟု သူ၏သားဖြစ်သူ ဖရန်စစ် (Francis)က ပြောဆိုခဲ့သည်။ ဒါဝင်သည် “ကျွန်ုပ် သန်စွမ်း ကျန်းမာမှုမှ လွဲ၍ မည်သည့်အရာကိုမှ ဆန္ဒမရှိပါဟု” ဗြိတိသျှသဘော (Beagle)မျိုး ဖတ်ရွိုင်း (Fitzroy) ကို စာရေးသားခဲ့သည်။ ထိုပြောဆိုမှုများသည် သူ၏မြောက်မြား လှသော အမျိုးအစားများကို စုဆောင်းနေသော အချိန်ကာလမှစ၍ ချာဂစ် (chagas)ရောဂါကဲ့သို့သော အပူပိုင်းဒေသ ရောဂါကို ခံစားခဲ့ရပါသည်။

သို့ပါသော်လည်း ဒါဝင်သည် ကွဲပြားခြားနား၍ အမျိုးစုံလင် လှသော သက်ရှိများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံစနစ်များကို လေ့လာရန်နှင့် တောင်အ မေရိက၌ ဘူမိဗေဒဖွဲ့စည်းပုံ၊ ၅နှစ်တာ ရေကြောင်းခရီးစဉ် ဂါလာပါဂိုး(စ်) ကျွန်းများ၌ လေ့လာရန် နေရာနှင့်အချိန်ကန့်သတ်ချက်ရှိသော်ငြားလည်း အံ့ဩဖွယ်ရာ အခွင့်အရေးများကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာမြေကြီး၏ နေရာအနှံ့သို့ လေ့လာမှုများ မပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း၊ ထူးခြားသောနေ ရာတစ်ခုစီတိုင်း၌ အချိန်ကိုကောင်း မွန်စွာ အသုံးပြုခဲ့သည်။

တောင်အမေရိကဝန်းကျင်၌ ရေ၏ လမ်းကြောင်းကို မှတ်သား ရသော ဗြိတိသျှသဘော (Beagle)မျိုး ဖတ်ရွိုင်း(Fitzroy)၏ တာဝန် သည် ဒါဝင်၏ သဘာဝ သမိုင်းတွင်သောအလုပ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဦးစား ပေးသတ်မှတ်ချက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ဒါဝင်၏ “စုဆောင်းမှု”အတွက် ငွေမပေးခဲ့ရသော်လည်း၊ ဧည့်ခံ အဖြစ်ပေးရပါသည်။ တောထဲ၌ သော်လည်း ကောင်း၊ တောင်များပေါ်၌သော် လည်းကောင်း၊ ရိုးရှင်းစွာစုရုံးကြပြီး သူ၏အလုပ်ကို ပြီးဆုံးအောင် သဘောသည် သူ့ကိုမစောင့်ပါ။ သဘောမျိုး ဖတ်ရွိုင်း (Fitzroy) နေ့လည်စာစားဖို့ရန် အမိန့် ပေးသောအချိန်တွင် ဒါဝင်သည် ထိုနေရာတွင် ရှိနေရပါသည်။

သူ၌ အချိန်ကန့်သတ်ချက်များ ရှိရုံသာမက၊ သူစုဆောင်း နေသော အလုပ်လုပ်နေသောနေရာများ၌လည်း ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းမရှိပါ။ သူသည် သဘောကျောက်ချ ထားသည့် နေရာကို လုံးလုံးလျားလျား အား ကိုးမှီခိုနေရပြီး၊ ထိုရလဒ်ကြောင့် စုဆောင်းခဲ့သော အချက်အလက် များသည် သိပ္ပံဆိုင်ရာနှင့် ဆက်စပ်မှုနှင့် ရည်ရွယ်ချက်မရှိကြောင်း တွေ့ရ ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဒါဝင်၏ စုဆောင်းမှုသည် အလွန်ပင် စိတ်ဝင် စား ဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြခဲ့ပြီး၊ ထိုစုဆောင်းမှုသည် သေချာစွာ စနစ်တစ်ကျ လေ့လာရှာဖွေခြင်း၏ အကျိုးဆက်ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ၊ ကံ ကောင်းထောက်မစွာဖြင့် ဖတ်ရွိုင်း ရပ်နားပြီး ရွေးချယ်ခဲ့သောနေရာများ ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ပင်လယ်ရေကြောင်းခရီးစဉ် ဘီးဂဲ(လ်) သဘောပေါ်၌ ဒါဝင်၏ အလုပ် သည် သဘာဝသမိုင်းကို သုတေသနပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သော်လည်း၊ သဘာဝသမိုင်း သည် ပိုးမွှားများ၊ ငှက်များ၊ ဘူမိဗေဒ၊ အပင်များ၊ တွင်းထွက်ပစ္စည်းများ၊ ဓာတု ဗေဒပညာရပ် စသည့်တို့ပါဝင်သည့် အသိပညာနှင့်ဆိုင်သော ကြီးမားကျယ်ပြန့် သည့် လေ့လာမှုပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံနှင့် တိကျသော ကမ္ဘာကြီး၏ ရုပ်ပုံကိုရရှိရန်နှင့် ထို အရာ၏ သမိုင်းသည် အဆုံးရောက်သော စိန်ခေါ်ခြင်း၏ အာမခံချက် ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအာမခံချက်သည်

များပြားသော သိပ္ပံပညာ၏ စည်း ကမ်းများမှ ကြွယ်ဝများပြားလှသော အချက်အလက်များကို တောင်းဆို နေခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အနှစ်တစ်ထောင်သက်တမ်း မဟုတ်ဘဲ၊ သိန်းပေါင်းများစွာ (သို့မဟုတ်) သန်းပေါင်းများစွာ သက်တမ်း ရှိကြောင်းကို တစ်စုံတစ်ယောက် ယူဆခဲ့လျှင် လိုအပ်သော အချက်အ လက်များသည် ညွှန်ပြသော အရာထက် များပြားခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဒါဝင်သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော သိပ္ပံပညာနှင့်ဆိုင်သော စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများ၌ တည်ငြိမ်ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ကန့်သတ်ချက်ရှိသော သူ၏ ကိုယ်ပိုင်အသိဉာဏ်အားဖြင့်သာ လုပ်ဆောင်ရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူ၏ လေ့လာခြင်းများနှင့် သူစုဆောင်းခဲ့ သော အချက်အလက်များ သည် သိသိသာသာဖြစ်သော်လည်း မည်သို့ အားဖြင့် သဘာဝအကြောင်း သိရှိနိုင် သနည်းဆိုသည့် အစိတ်အပိုင်းသာ လျှင်ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ကမ္ဘာပေါ်၌ရှိသော သက်ရှိသည် နှစ်သန်း ပေါင်းများစွာသို့ ပြန်သွားခဲ့မည်ဆိုလျှင်၊ ကမ္ဘာကြီးသည် ကျောက်ဖြစ်ရုပ် ကြွင်းမှတ်တမ်းများနှင့် ဘူမိဗေဒမှတ်တမ်းနှစ် ခုစလုံး၌ မရေမတွက်နိုင် အောင် များပြားသော အချက်အလက်များ ပါဝင်သင့်ပါသည်။ ကြည်နူး ဖွယ်ကောင်းသည့် ထိုများပြားသော အချက်အလက်များသည် မီဂါ ပစ် ဆဲလ်(Mega-pixel) ကင်မရာကဲ့သို့ အတိတ်ကာလ၏ အမြင့်ဆုံးအရေ အသွေးရှိသော ဓါတ်ပုံကို ထောက်ပံ့ပေးရန် လုံလောက်သော သတင်းအချက်အလက် ထက်ပို၍ထောက်ပံ့ပေးပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုအ ရာသည် အကြောင်းကိစ္စ ရှိသောအရာ မဟုတ်ပေ။ အမှန်တကယ်တွင် ကမ္ဘာမြေကြီး၏ သမိုင်းမှတ်တမ်းသည် သက်သေမခိုင်လုံခြင်းနှင့် မပြည့်စုံ သော အရာပင် ဖြစ်ပါသည်။

အမှတ်အသားများသည် အကြံပြုရန်ထူးကဲသော အ ထောက်အထား ပင်ဖြစ်ကြပြီး၊ အတိတ်ကာလမှစ၍ ပျောက်ဆုံးနေသော အချက်အလက်များသည် ကမ္ဘာဦးကျမ်း၌ ဖော်ပြထားသောကမ္ဘာ့ရေလွှမ်း မိုးခြင်း၏ အကျိုးဆက် ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို တစ်ကမ္ဘာလုံး ရေလွှမ်းမိုးခြင်း အဖြစ်အပျက်သည် ကြီးမားသော ပျက်စီးခြင်း၏ စွမ်းအား ပွင့်အန် ထွက်ခဲ့ကာ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းနှင့် ကျောက်ဆောင်မှတ်တမ်းများ၌ ရှင်းလင်းစွာမြင်တွေ့ရပါသည်။ ဒါဝင်သည် ထိုအရာကို မြင်နိုင်ဖို့ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာမြေကြီး၏ သမိုင်းသည် ကြာမြင့်သော အချိန်နာရီအား ဖြင့် တဖြည်းဖြည်းခြင်း ပြောင်းလဲလာခြင်း၌ တူညီသော အယူအဆကို ဆိုးတူကောင်းဖတ် လေအီး (Lyell)နှင့်အတူ အရိပ်ထင်စေခဲ့ သည်။

ဒါဝင်သည် မရေမတွက်နိုင်အောင်များပြားသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ် ကြွင်းများကို စုဆောင်းခြင်းနှင့် မြောက်များစွာသော စာများကို ရေးသားခဲ့ သည်။ သို့သော်သူ၏ သုတေသန ပြုလုပ်ချက်သည် သေးငယ်သော ကမ္ဘာ မြေကြီး၏ သမိုင်း အစိတ်အပိုင်းကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ဒါဝင် သည် သတ်မှတ်ထားသော သိပ္ပံဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မပါဝင်ဘဲ စိတ်ကူးဉာဏ်၏ မှန်းဆချက်များနှင့်သာ ပြုလုပ်ရန် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဒါဝင်၌ သူ၏ နိဂုံးကိုရောက် ရှိရန်နှင့် သဘာဝသမိုင်းနှင့် ဖန်ဆင်းရှင် ဘုရား အကြောင်းနှင့်ဆိုင်သော ကမ္ဘာကြီး၏ အတွေးအခေါ်ကို ပြောင်း လဲ ရန် ထင်ရှားမြင်သာသော အခြေခံအုတ် မြစ် သူ၌မရှိပေ။

ဤပြုလုပ်ပေါ်၌ရှိ အခြားသော လူသားများကဲ့သို့ပင် ဒါဝင်သည် ကန့် သတ်ချက်နှင့်မှားယွင်းသော အကြောင်းကိစ္စရှိသူဖြစ် တစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ တိကျသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း အသိပညာသည် ထပ်ခါ ထပ်ခါ မွမ်းမံခြင်း အောက်၌ရှိကာ ပို၍၊ ပို၍များပြားသော အရိုးစုများကို စုဆောင်းရရှိသကဲ့သို့ ပို၍များစွာသော ပဟေဠိ အပိုင်းအစများကိုသာ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသည် ဒါဝင်၏အမှန်တရားဖြစ်ပြီး၊ ဘီးဂဲ(လ်) သဘောပေါ်၌ စုဆောင်းမှုပင် ဖြစ်ပါ သည်။ ဥပမာအားဖြင့် အပင် ၏ အကိုင်အဖျားထိ

နေတတ်သော အမေရိကန် သွေးအေး နို့တိုက်သတ္တဝါ နှင့်ဂလေတိုဒွန် (Glyptodont) သတ္တဝါများသည် တောင်အမေရိကတိုက်ကို တစ်မူထူးခြားသော တိုက်အဖြစ် အတွေးအာရုံထဲ၌ မှားယွင်းနေခဲ့ပါ သည်။ အမှန်အားဖြင့်၊ ထိုသတ္တဝါကြီးများကို အခြားသော မြောက် အမေရိကတိုက်တွင်လည်း ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်သည်။

ထိုသတ္တဝါကြီးများသည် အသက်ရှင်ရပ် တည်ဖို့ရန်အတွက် အကောင်းဆုံးတည်ဆောက်ကြသော အခြားသောသတ္တဝါများအားဖြင့် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းသည် အစားထိုးခြင်း မှတဆင့် ဖြစ်လာကြသော သတ္တဝါများဖြစ်ကြဟု ဒါဝင် စဉ်းစားခဲ့သည်။ အမေရိကန်သွေးအေး နို့တိုက်သတ္တဝါကဲ့သို့သော သတ္တဝါများသည် ပုရွက်စားကောင် (Anteater) ကဲ့သို့သော အခြားသတ္တဝါကြီး များမှ နှစ်သန်းပေါင်းကျော် (သို့) နှစ်သန်းရာချီကြာ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ကြသည်ဟု ဒါဝင် ကောက်ချက် ချခဲ့ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ကောက်ချက် ချခြင်းသည် လေ့လာမှုကို မပြုနိုင်သည့်အပြင် ထိုအရာသည် မှား ယွင်းခြင်း၏ အရင်းအမြစ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဖစ်မြစ်ကို နိဒါန်းချီထားသည့် သူ၏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှု၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် မြောက်အမေရိကတိုက်တွင် ဖြန့်ဝေခြင်း၌ ဇီဝဖြစ်တည်ခြင်းများ အခြေချ၊ နေထိုင်ခြင်း နှင့်ဘူမိဗေဒနှင့် ဆိုင်သောလက်ရှိဆက်နွယ်မှုများသည် ထိုတိုက်ကြီး၌ ပစ္စုပ္ပန်၌ အခြေကျနေထိုင်ခြင်းများကို သေချာသည့်အချက်အလက်များ နှင့်အတူ များပြားစွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည်။ ထိုအချက်အလက်များကို ဤစာအုပ် အတွဲ၏ အခန်းကြီးများတွင် တွေ့မြင်ရမှာဖြစ်ပြီး၊ မူလအမျိုးအစားအပေါ်၌ အချို့သော အလင်းရောင်များ ဖြန့်ကျက် သလိုမြင်နိုင်ပြီး၊ လျှို့ဝှက်နက်နဲခြင်း၏ နက်နဲခြင်း များသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ မြင့်မြတ်သော အတွေးအခေါ်ပညာရှင်များ အဖြစ် ခေါ်ဆိုခြင်းကို ခံခဲ့ရပါသည်။

ထို “အချက်အလက်များ”သည် နောက်ပိုင်း၌ ပြောင်းလဲသွား ဖို့ရန် သူ၏ မှားယွင်းသော ယူဆလက်ခံချက်များ ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် မည်ကဲ့သို့ ယုံကြည်အားထား ရသောအရာများ ဒါဝင်၏ ခိုင်ခိုင်မာမာပြော ဆိုခြင်းများဖြစ်ပြီး၊ ထိုအရာများသည် စမ်းသပ်၍မရနိုင်သော ကောက် ချက်ခြင်းများ၌ အခြေခံထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မည်သည့် အခြေခံပေါ်၌ မူလအမျိုးအစားဆိုသည့် သူ၏ “အချက်အလက်များ”သည် လျှို့ဝှက် နက်နဲခြင်း၏ နက်နဲခြင်းဆီသို့ အလင်းရောင်ကို သယ်ဆောင်ပေးရန် သူသည် အခိုင်အမာ ပြောဆိုနိုင်မည်လား။

ဒါဝင်၏ ငှက်ပုတီး

ဒါဝင်သည် သတိကြီးစွာ အရောင်အသွေးစုံလင်လှသော ဂါလာပါ ဝိုး(စ်)ကျွန်း (Galapagos Islands) ငှက်ပုတီး၏ ကွဲပြားသော နှုတ်သီး (၁၃)ကို လေ့လာခဲ့ပါသည်။ နှုတ်သီးနှင့် ကိုယ်ခန္ဓာတစ်ခုဆီ တိုင်း၏ အရွယ်အစားသည် ကျွန်တစ်ခုစီတိုင်း၌ ထိုငှက်များ နေထိုင်ခဲ့မှု အတွက် ပြည့်စုံစွာ အံဝင်ခွင်ကျအဖြစ်ထင်ပုံရကြပါသည်။ ထို “ဒါဝင်၏ ငှက်ပုတီးများသည်” သိသာမြင်သာစေခဲ့ပြီး၊ မည်သို့အားဖြင့် အမျိုးအစားများ အချိန်ကာလကျော် လွန်ပြီးနောက် ပြောင်းလဲလာနိုင်ကြောင်းကို အခိုင်အမာပြောဆိုခဲ့သည်။ ဒါဝင်သည် အမျိုးအစားများကို လေ့လာဖို့ရန် အင်္ဂလန်သို့သယ်ဆောင်ခဲ့ပြီး၊ အခြားသော သဘာဝတရားကိုလေ့လာသော ပညာရှင်များကိုမျှဝေခဲ့သည်။ ဤ ငှက်ပုတီးများသည် အလွန်ပင်အတင်းအကြပ်ပြုနေသော ငြင်းခုန်မှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ထိုအရာသည် ဒါဝင်သည် သူ၏ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ၏ အယူအဆကို ဦးဆောင်နေသည်ဟု အီးဒါ(ချ်) Eldredge

ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ အီးဒါ(ချ်)သည် အမှန်တကယ်ပင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်နှင့်ဆိုင်သော ပြောင်းလဲမှု၏ ဆိုလိုရင်း အချက်ကို အဓိပ္ပါယ် လေးနက်စေရန်အတွက် ဘီးဂဲလ် ရေကြောင်းခရီးစဉ် ဒါဝင်၏ ဇာတ်လမ်းပုံပြင်မှ ကိုးကားခဲ့သည်။

ဤအမှတ်အသားနှင့် သေးငယ်သောအရာတစ်ခုထဲ၌ အရေအ သွေးစုံလင်လှသော ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံကို ကြည့်ရင်း၊ ငှက်အုပ်များနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်နွယ်နေပြီး၊ ဤကျွန်းစု၌ ရှားပါးသော မူရင်း ငှက်များမှ တစ်ခုသောအရာသည် အမှန်တကယ်ပင် စိတ်ကူးရှိလာကာ၊ အမျိုးအစား တစ်ခုသည် ခြားနားမှုကို အဆုံသတ်ရန်အတွက် နေရာယူ အသစ် ပြုပြင်ပြင်ခဲ့ကြပါသည်။

အမှန်တကယ်တွင် ငှက်ပုတီးများသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲ ခြင်းကို မထင်ရှားစေပါ။ သို့သော်လည်း ငှက်ပုတီးများသည် အမျိုးအစား တစ်ခုထဲ၌ မျိုးကွဲခြင်း၏ အကြီးမားဆုံးသော သာဓကပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဂါလာပါ ဝိုင်း(စ်)ကျွန်း (Galapagos Islands)၌ရှိသော ငှက်ပုတီး၏ အရေအတွက်သည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ များအားနှင့်အတူ ပြောင်းလဲခဲ့သည်ဟု တရီစ္စာန် ဗေဒကျွမ်းကျင်သူ ပရင့်တွန် (Princeton) လေ့လာမှုပြုပြီးနောက် အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ ဤအကြီးမား ဆုံးသော သာဓကသည် ငှက်ပုတီးများ၏ နှုတ်သီးကြီး ထွားလာသောအ ရေ အတွက်များပြားလာသောအချိန်၊ မိုးခေါင်သောနှစ်များအတွင်း လေ့လာမှုပြုခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်းမှာ ရိုးရာ ငှက်ပုတီး၏ အစားအစာကို ထောက်ပံ့ပေးသော အသေးဆုံးသော အစေ့များသည် အစာရေစာထောက်ပံ့မှုပြောင်းလဲလာသောအချိန်တွင် ကျော်လွှားရန် နှုတ်သီးများတည်ဆောက် ခြင်းနှင့်အတူ ငှက်ပုတီးများအခွင့်အရေးရ ရှိမှုသည် မကြာမှီပင် လျော့နည်းခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း မိုးပြန်လည် ရွာလာသောအခါမည်ကဲ့သို့ဖြစ်သနည်း။ နှုတ်သီးအရွယ်အစား တစ်ဖန်ပြောင်းလဲလာပါသလား။ အဖြေမှာ ပြောင်းလဲခဲ့ပါသည်။ ဒါဝင်လေ့လာခဲ့မှုသည် မပြည့်စုံ၊ မရှင်းလင်းသော ပုံစံပင်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခါလေ့လာရုံမျှနှင့် ဘယ်ကဲ့သို့အားဖြင့် ငှက်နှုတ် သီးများ၏ ခြားနားသော အခြေခံမှု၏ တိကျသော ချင့်ချိန်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဒါဝင်ရရှိရန်အတွက် ထိုအရာသည် မဖြစ်နိုင်သောအရာပင်ဖြစ်ပါသည်။ သည့်အပြင် ငှက်ပုတီးများ၏ အမွေးအတောင်များသည်လည်း အလွန်ပင် လျှင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲသွားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့သည် မျိုးစပ်နိုင်ကြသည်။ ၂၀ နှစ်ကျော်ကြာ ဂါလာပါဝိုင်း (စ်) ကျွန်းများပေါ်၌ နေ့တိုင်း၊ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြသော ပီတာ (Peter)နှင့် ရိုး(စ်) မေရီ ဂရန်. (Roisemary Grant)တို့သည် များပြားသော ငှက်ပုတီးများ၏ မျိုးစပ်ခြား တိရစ္ဆာန်အဖိုအမများကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ တွေ့မြင်ခဲ့ကြသည်။ ငှက်ပုတီးများ မည်သည့်အရပ်ကလာပြီး၊ မျိုးစပ်ကာ ကျန်းမာ သန်စွမ်းသော ငှက်ငယ်များကို မွေးဖွားပေးနိုင်သောအရာကို လေ့လာ စမ်းသပ်ရန်သည် အလွန်ပင် ခက်ခဲသော အရာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ငှက်ပုတီး များသည် နှစ်သန်းပေါင်းများစွာကြာမှ ပြောင်းလဲလာခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ အနှစ် (၂၀၀)သာကြာသည်ဟု ဂရန်. သည် ကြိုတင်ခန့်မှန်းခဲ့သည်။

ထိုအရာသည် အံ့ဩစရာမဟုတ်သလို နက်နဲသိမ်မွေ့လွန်း သောအရာလည်း မဟုတ်ပါ။ နေရာယူ ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ခြင်း၌ ရွေးလျား နှုန်းသာလျှင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ အကောင်းဆုံးအရာပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို စံနှုန်းလေ့လာချက်၌ ထိုအရာသည် ရှားစောင်းငှက်ပုတီးများအထဲသို့ အသေးစား ငှက်ပုတီးအသား၊ အမှုန့်အဖြစ် ပြောင်းလဲလာရန် နှစ်ပေါင်း “၁၂၀၀” သာကြာပါသည်ဟု ဂရန်. တွက်ချက်ခန့်မှန်းခဲ့သည်။ ဥမာအားဖြင့် တူညီများပြားသော ငှက်ပုတီး အသားအမှုန့်များ ထိုအထဲ၌ ပြောင်းလဲရန်အတွက် အနှစ် (၂၀၀)သာကြာပါသည်။

ငှက်ပုတီးများ တည်ရှိခြင်း၌ အလွယ်တကူဖော်ထုတ်ရန် ခက်ခဲသော အရာသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းအကြောင်းကို ရောက်ရှိရန် ဝေးကွာသော အဆုံးသတ်မှုကို အခြေခံရန် အလွန်ပင်အားနည်းသော ကျူပင်ဖျားပေါ်၌ ထိုတွေ့နိုင်ခဲ့သော သတ္တဝါကြီးများကို ဖြစ်ပေါ် စေသည်။ ဒါဝင်ကိုယ်တိုင် ငှက်ပုတီးများကို မှားယွင်းစွာဖြင့် မျိုးစုခွဲခဲ့သည်။ ဘီးဂဲ(လ်) ရေကြောင်းခရီးစဉ်မှ သူပြန်လာသောအချိန်တွင် ငှက်များကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်ခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သော ဂျွန်ဂေါ့ (တ်) (John Gould)အားဖြင့် ငှက်ပုတီးများ တွက်ချက်ခဲ့မှုကို ရရှိကာ၊ သူတွေ့ထင် ထားသလိုပင် ငှက်ပုတီးများသည် မတူညီ၊ ခြားနားသော တခြားမျိုးစိပ်မှ မဟုတ်ဘဲ၊ တူညီသော မျိုးတူအစိတ်အပိုင်းများဖြစ်ကြကြောင်းကို သူ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။

ရိုးချာစတာ စက်မှုလက်မှုတက္ကသိုလ် (Rochester Institute of Technology) ဇီဝဗေဒနှင့်ဆိုင်သော သိပ္ပံ ဌာန၌ ပါမောက္ခဖြစ်သော ဒေးဗစ် ရို(တ်) မန်း (David Rothman) ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်မှာ ငှက်ပုတီးများ၏ သက်သေ အထောက်သည် အလွန်အလွန် ခြိမ်းခြောက်နေနိုင်ပါသည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ဒေါက်တာ ရို (တ်)မန်း (Rothman)၏ ပြောဆိုချက်အရ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ သူတို့သည် ဒါဝင်ကို နားလည်မှုရရှိရန် အတွက် အလွန်ပင် ခက်ခဲရှုပ်ထွေးသော တရိစ္ဆာန်မျိုးစုများဖြစ်ကြပြီး၊ ထိုသို့ ဖြစ်အောင် လျှို့ဝှက်စွာကြံစည်ခဲ့ကြသည်။ ဒါဝင်၏ ငှက်ပုတီးများ သည် တူညီသောအရွယ်အစား ၊ အရောင်၊ အလေ့အထများကို မျှဝေကြသည်။ သူတို့၏ အဓိကခြားနားမှုသည် အရွယ်အစား၌သော်လည်းကောင်း၊ ချွန်ထက်သောနှုတ် သီးများ၌သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်ငြားလည်း နှုတ်သီးချွန်များသည် အခြားသောအမျိုးအစား၏ အပိုင်းအခြားထဲသို့ တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်နိုင် ခြင်း၌ အရွယ်အစားသော် လည်းကောင်း၊ ချွန်ထက်မှုသော်လည်းကောင်း အလွန်ပင် ပြောင်းလဲနိုင်ကြပါသည်။

ငှက်ပုတီးသည် ငှက်ပုတီးသာ ဖြစ်နေသေးကြောင်းကို ဒါဝင်နှင့် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းအလံကို ဝေ့ယမ်းနေသော ထိုအရာများ သိရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ နှုတ်သီးအရွယ်အစား၊ ခန္ဓာကိုယ်အရွယ်နှင့် ငှက်မွေး၊ ငှက်တောင်များတောင် ကောင်းမွန်စွာပြောင်းလဲနိုင်ကြပြီး၊ တူညီသောအမျိုးအစားထဲ၌ အပြောင်းအလဲကြောင့် ထိုအရာများ ဖြစ်နိုင်ရန် မျှော်လင့်ရပါသည်။ ဒါဝင် သည် သူ၏ပြောဆိုချက်၌ ပုံဥပမာအဖြစ် ငှက်ပုတီးများကိုအသုံးပြုခဲ့သော်လည်း၊ ပြောင်းလဲမှု အချိန်ကြာဖြစ်ပွား ခဲ့ပြီး၊ သူရွေးချယ်ခဲ့သည့် ငှက်သည် သူ့အတွက် အထောက်အထားပြုဖို့ရန် အလွန်ပင်ခက်ခဲသောအရာများဖြစ်နေပါသည်။ ငှက်ပုတီး၏နှုတ်သီးအ ရွယ်အစားနှင့် ချွန်ထက်ခြင်းသည် အဆင်သင့်သက်သေ ပြုဖို့ရန် အလွန်ပင်ခက်ခဲလှပါသည်။ ထိုခက်ခဲမှုများရှိနေလင့်ကစား ငှက်ပုတီးများသည် ဆင့်ကဲဆင့်ပြောင်းလဲခြင်း၏ အထောက်အထားအဖြစ်ယနေထိတိုင် ကျောင်းသုံးစာများတွင်ရှိ နေကြပါသည်။

ဒါဝင်၏ သစ်ပင်နှင့် အပေါ်ယံမြေဆီလွှာ

ဒါဝင်သည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏အတွေးအခေါ်ကို မြင့်တင်ရန် သူ့အဖိုးလုပ်ဆောင်ခဲ့သော ဇူးနိုမီးယား (Zoonomia)ကို ကိုးကားချက်များနှင့်အတူ ၁၈၃၇ခုနှစ်၌ သူ၏ “အသွင်ပြောင်းလဲခြင်း မှတ်စုစာအုပ်များ” ကို စတင်ခဲ့သည်။ “ပြောင်းလဲခြင်းသည် တိရစ္ဆာန်များ၏ ဆန္ဒ ရလဒ်ကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ အက်စစ်နှင့် အယ်လကာလီ ကဲ့သို့ မြောက်မြားစွာ အလိုက်အသင့်ပြောင်းလဲနိုင်သော နိယာမများကဲ့သို့ ကိုယ်စားဖြစ်တည်ခြင်းသစ်ပင် စုစည်းခဲ့ကာ မညီညာခြင်းများ ဖြာထွက်ခဲ့ပြီး တစ်ချို့သော အကိုင်း အခက်များ ဖြာထွက်ခြင်းနှင့်အလွန်ဝေးကွာကြကာ ထိုအကြောင်းကြောင့် အသစ်သော ထုတ်လုပ်မှုတစ်ခုဖြစ်သကဲ့သို့ များပြားသော အဖူးအပွင့်များသေဆုံးလုဆဲဆဲဖြစ်သည့် အသိခက်သော ပုံသွင်းခြင်း၌ ဒါဝင်၏“အသက်ပင်”သည် ဒါဝင်ပြောဆိုနေသောအချိန်ကို ဤမှတ်စုစာအုပ်၌ ဖွင့်ပြထားသည်။

“ကျွန်တော်ထင်ပါသည်” ဟူသော စကားလုံးအောက်၌ ဒါဝင်သည် သူ၏ ရှေးကျသော အသက်ပင်၏ စိတ်ကူးအမြင်ကို ပုံကြမ်း ရေးခြစ်ခဲ့သည်။ ပထမအကြိမ်တွင် ဤနေရာ၌ ဒါဝင်သည် သာမန် မျိုးရိုးဆင်း သက်ခြင်းအားဖြင့် မည်ကဲ့သို့ မော်လီကျူးများသည် နှစ်သန်း ပေါင်းများစွာကြာပြီး လူသားများဖြစ် လာကြသည့် သူ၏တွေးထင်မှုကို ရိုင်းယူသော ပုံစံ၌ အကြမ်းဖျင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ သူယုံကြည်လက်ခံသည့် ဤအသက်ပင်၏ ပင်စည်သည် အသက်ရှင်သောသတ္တဝါအားလုံး ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော သာမန် အရင်းအမြစ် များမှဖြစ်ပြီး၊ ရိုးရှင်းစွာဖြင့် ဓါတ်မပြုသော မော်လီကျူးများ၌ ဓါတ်ပြုကြသည်။

ယနေ့ ဒါဝင်၏အသက်ပင်သည် သာမန်မျိုးရိုးမှ ဆင်သက် လာသော အကိုင်းအခက်များဖြစ်ပြီး မျိုးရိုးဖြောင့်နှင့်အတူ များပြားသည့် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသော ဟန်ပန်၌ ပုံကြမ်းကားချပ်များ ဖြစ်ကြ သော်လည်း၊ သဘောထားအမြင်သည် တူညီစွာ ကျန်ရှိနေသည်။ အသက်ရှင်သောသတ္တဝါများ နှစ်သန်းပေါင်းစွာ ပြောင်းလဲလာကာ၊ အ သက်ရှင်သော သတ္တဝါသစ်များ၏ ပုံစံသည် သူတို့၏ ရှေးဘိုးဘေးများ နှင့်ဆင်တူသော ခန္ဓာကိုယ်အစီအစဉ်ပါရှိသည်။ ဤအသက်ပင်သည် အပြင်ဘက်အရင်းအမြစ်အတွက် ဖြစ်တည်ခြင်းထဲသို့ သူ၏ဖန်ဆင်းခြင်းကို မှတ်သွင်းခဲ့သော ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားမြတ်၏ အကျိုးကျေးဇူး လိုအပ်ချက် များကို ရှင်းထုတ်ပစ်ခဲ့သည်။ ဖန်ဆင်းခြင်းအားလုံးသည် စွမ်းရေ၊ လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့် အလွန်အရေးကြီးခြင်း၊ ရည်ရွယ်ချက်များပါဝင်ကြသည့် ဤ မရေမတွက်နိုင်များပြားသည့် အရင်းအမြစ်သည် အသက်ပင်ကို ရေးဆွဲခဲ့သော ဒါဝင်၏ပြင်းပြသော ဆန္ဒ ရိုင်းပြမှုအောက်၌ စွန့်ပစ်ခြင်း ကိုခံခဲ့ရသည်။

ဒါဝင်သည် သူ၏မှတ်စုထဲ၌ အသွင်ပြောင်းလဲခြင်း ပေါ်တွင် အသက် ပင်၏အကြောင်းကို မိတ်မဆက်ခင်၊ ဒါဝင်သည် သဘာဝတရားဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲ သောအားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ရသကဲ့သို့ သဘာဝတရားနိယာမကို ဖန်ဆင်းရှင် ထာဝရဘုရားထံမှ ဝေးကွာသွားအောင် အရေးပါသောအပြောင်းအလဲပြဒါန်းချက်ကို အီးဒါ(ချ်) မည်သို့ ဖော်ပြခဲ့သည်ကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ တစ်ကြိမ်တခါလေး ဆုပ်ကိုင်ခဲ့သော အတွေးအခေါ်သည် ကောင်းကင်တန်ဆာများကို နက္ခတ္တဗေဒ နိယာမ အားဖြင့် ရှေးလျားစေသော အသိဉာဏ် ပညာအားဖြင့် အစားထိုးနေ ခဲ့သော အထူးစောင့်ရှောက်ခြင်းအားဖြင့် ဘုရားသခင်သည် ဂြိုဟ်နက္ခတ် များကို အမိန့်ပေးစေခိုင်းခဲ့သည်ဆိုသည့် အတွေးအခေါ်သည် တိရစ္ဆာန် များသည် ဒါဝင်၏ မှတ်စုစာ အုပ်ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့သော “မျိုးရိုးစဉ်ဆက်၏ တစ်သမတ်တည်း ဖြစ်သောနိယာမ” ကို နည်းလမ်းပေးသင့်သော သူ၏ အထူးဖန်ဆင်းခြင်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဘုရားသခင်သည် ဂြိုဟ်တစ်ခုစီတိုင်းကို သူတို့၏ တစ်ဦးချင်း ကံကြမ္မာ၌ ရွေးလျားစေရန် အမိန့်ပေးစေခိုင်းကာ ထိုတူညီသောပုံစံ၌ ဘုရားသခင်သည် အချို့သော တိုင်းပြည်များ၌ အချို့သော ပုံသဏ္ဍန်များနှင့်အတူ တရိစ္ဆာန်တစ် ကောင်ချင်းစီကို အမိန့်ပေး စေခိုင်း ခဲ့သော်လည်း၊ ရိုးရှင်းမှုနှင့် အံ့မခန်းဖွယ်ရာ တန်ခိုးတော်သည် မည်မျှ ထိကြီးမားသနည်း ဆိုသည်မှာ သေချာမှုရှိသော နိယာမများအရ ထိုသို့ သောအရာများသည် တရိစ္ဆာန်များ ဖန်ဆင်းခံ ဖြစ်စေရန် ဧကန်ဖြစ်သော အကျိုးဖြစ်အရာများအဖြစ် ဆွဲဆောင်မှုကောင်းသော အရာဖြစ်ပါစေ။ ထို့နောက် မျိုးရိုးစဉ်ဆက်၏ တစ်သမတ်တည်းဖြစ်သောနိယာမအားဖြင့် ထိုသို့ သောအရာများသည် သူတို့၏ အရိုက်အရာခံသော သူများ ဖြစ်ကြပါစေဟု နက္ခဗေဒပညာရှင်များ ရှေးယခင်က ပြောခဲ့လိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အီးဒါ(ရဲ) (Eldredge)၏ အဆိုအရ “ဒါဝင်ကိုယ်တိုင် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အသက်၏ ရာဇဝင်ကို ကမ္ဘာအပြင်ဘက်သို့ အသုံးချရန် ကိုယ်ခန္ဓာဆိုင်သော နိယာမများ၏ ရွေးလျားမှုမှ သိပ္ပံနိယာမ၏ ကွဲခြား သောအစဉ် လုပ်နေခြင်းသည် ဤ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော ရှုထောင့်ကို မှန်ကန်စွာစွဲမက်နှစ်သက်မှု ရှိလာခဲ့သည်”။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ၌ ဖန်ဆင်း ရှင်ဘုရားသခင်ကို အစားထိုးလာခြင်း၌ ဒါဝင်သည် အသက်ပင် အမြစ်တွယ်ခဲ့သော အပေါ်ယံမြေဆီလွှာထဲ၌ ဖြစ်လာသော မျိုးရိုးစဉ်ဆက်၏ တစ်သမတ်တည်းဖြစ်သော နိယာမကို အစားထိုးရန် အတွက်အသင့်ရှိ နေခဲ့သည်။ ဘုရားသခင်သည် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု၏ ဖန်ဆင်းနိုင်စွမ်း ရှိသော လုပ်ငန်းစဉ်ကို ပို၍ကြာရှည်အောင်မလုပ်နိုင်သော သူဖြစ်ပါ သည်။

အီးဒါ(ရဲ) (Eldredge) ချီးကျူးဂုဏ်ပြုပေးခဲ့သည်။

အကျိုးဆက် ရှေးလွန်လေပြီးသောအချိန်မှ ကမ္ဘာပေါ်၌ရှိ အသက်အားလုံးသည် သာမန် ဘိုးဘွားဘီဘင်တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ဆင်းသက်လာခဲ့ကြသော အတွေးအခေါ် သည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲ မှုပင်ဖြစ်သည်။ အကျိုးဆက်သည် အလွန်ပင်အင်အားကြီးမားပြီး၊ ထိုအင်အားကြီးမှုသည် အနောက် ကမ္ဘာ့သမိုင်း၌ ကြီးကျယ်သော အတွေးအခေါ် အကြားတွင် အဆင့်အတန်းရှိနေ ပါသည်။

သို့သော်လည်း အသက်သည် ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားမြတ်မရှိဘဲ အသက် ပင်ပေါ်တွင် မည်သို့သောအားဖြင့် အထက်သို့တက်သွားသနည်း။ အသက်မရှိ သော မော်လီကျူး (Molecules)နှင့် အက်တမ်းများ (Atoms)မှ ဖြစ်ပေါ်ရန် မည်သည့် စွမ်းအားသည်အသက်ကို ခိုင်းစေ သနည်း။ သူ၏ သစ်ပင်သည် ရှေ့သို့တက်လှမ်းဖို့ရန် စက်ယန္တရား လိုအပ်ကြောင်းကို ဒါဝင်သဘောပေါက်နား လည်ခဲ့သည်။ အသက်ပင်သည် အစို့နှင့်အညောက်ထွက်ရန်ပို့ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် သူသည် မှားယွင်းနေပါ သေးသည်။ ဒေသတစ်ခုအတွင်း၌ ကာလ တစ်ခုအတွင်း မွေးဖွား၊ သေဆုံးခြင်းစသည်တို့ကိုလေ့လာသူ (Demographer)၊ နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော စီးပွားရေးပါရဂူတစ်ဦးဖြစ်သူ သိက္ခာတော်ရဆရာတော် သောမတ်(စ်) ရောဘတ် မာလ်သပ်(စ်) (Thomas Robert Malthus) ရေးသားထားသော စာစီစာကုံးကို ဒါဝင်ဖတ်သည့်အချိန် ၁၈၃၈ ခုနှစ်၌ အဖြေသည် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ လူဦးရေ၏ အခြေခံသဘောတရားပေါ်တွင်ဆိုသည့် သူ၏စာစီစာကုံးသည် မည်သို့အားဖြင့် ကြီးထွားနေသော အစားအစာ၏ အရင်းအမြစ်သည် အမြဲပင် လူသားများ၏ ကြီးထွားခြင်း၏ နောက်၌ ရှိရမည်ကို ပြသရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ မာလ်သပ်(စ်)အတွက် လူဦးရေ၏စွမ်း အားသည် လူသားများအတွက် အသက်ရှင်နေထိုင်

နိုင်မှုရရှိရန် ကမ္ဘာကြီးထဲ၌ရှိသော စွမ်းအားထက်အကန့်အသတ်မရှိ ကြီးမားသည်။ မစစ် ဆေးခဲ့သောအချိန်တွင် လူဦးရေသည် ဂျီဩမေတြီပညာနှင့်ဆိုင်သော ခွဲတမ်း၌ တိုးမြှင့်လာခဲ့သည်။

၁၇၉၈ခုနှစ်၌ စာစီစာကုံးကို ထုတ်ဝေခဲ့လင့်ကစား မာလ်သပ်(စ်)သည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းကို မိန့်ခွန်းမပေးခဲ့ပေ။ သူ၏အတွေးအခေါ်ကို ဆင့်ကဲဆင့် ပြောင်းလဲခြင်း၏ ယူဆချက်အတွက် သိပ္ပံနှင့်ဆိုင်သော အသင်း အဖွဲ့မှ အနိုင်ရလက်ခံရန်ဒါဝင်ကို အကျိုးရှိရှိ သက်သေပြခဲ့သည်။ မာလ် သပ်(စ်)သည် ကန့်သတ်ချက်ရှိသော အရင်းအမြစ်များမှ လုံလောက်စွာပါဝင်သည့် အစားအစာ၏ လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဖော်ပြရန် “ဖြစ်တည်ရှိခြင်းအတွက် ကြိုးပမ်း ရန်ကန်မှု” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို မိတ်ဆက်ခဲ့ပါသည်။ သူသည် တရိစ္ဆာန်များနှင့် အပင်များကို အာရုံစိုက်မပြုခဲ့ပါ။ သို့သော် ကြီးထွားနေသည့် လူဦးရေကို အကျိုး ပြုရန် စီးပွားရေးစွမ်းရည်နှင့် ကြိုတင်ခန့်မှန်းခဲ့မှုသည် အတားအဆီးမရှိ ကျန်ရှိ ခဲ့ပြီး၊ လူသားဦးရေသည် လုံလောက်သည့် အစာရေစာကို ထုတ်လုပ်ရန် လူသား၏ လုပ်နိုင်စွမ်းသည် သာလွန်နေသည်။

မာလ်သပ်(စ်)၏ ခက်ထန်သောဇာတိညွှန်း ကြိုတင်ခန့်မှန်းခဲ့မှုသည် နားလည်သဘောပေါက်မှုမရှိခဲ့ပေ။ အစားအစာထုတ်လုပ်ခြင်းသည် နည်းပညာ သစ်နှင့် ရိတ်သိမ်ခြင်း နည်းပညာကျွမ်းကျင်မှု အားဖြင့် ဂျီဩမေတြီပညာနှင့် ဆိုင်စွာ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ လူများသည် အရင်းအမြစ်များကို သုံးစွဲသော သူများဖြစ်ရုံမျှသာ မဟုတ်ကြောင်းကို မာလ်သပ်(စ်) နှင့် “လူဦးရေ ဗုံး” ကိုရေးသားခဲ့သော စာရေးဆရာ ဒေါက်တာ ပေါ(လ်)အီလစ်(ချ်) (Paul Ehrlich) အပါဝင် အခြားသောသူများ အမြင်မှန်ရရှိရန် ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ လူများ၏ အတွေး အခေါ်နှင့် လက်များအစား လူသားများဆီသို့ ရရှိနိုင်သော အရင်းအမြစ်အစု စုတို့သည် တိုးတက်လာသည့် နည်းဟန်၌ တီထွင်ရန် အားထုတ်မှု၊ စက်မှုလုပ် ငန်းနှင့် စွမ်းရည်တို့ နှင့်အတူ ဘုရားသခင်အားဖြင့် ထောက်ပံ့ပေးထားပြီး၊ သူတို့ကိုယ်တိုင်အရင်းအမြစ် များဖြစ်ကြပါသည်။

မာလ်သပ်(စ်)အဖို့ တည်ရှိခြင်းအတွက် ကြိုးပမ်းရန်ကန်မှုသည် မကောင်းမှု ဒုစရိုက်နှင့် ဒုက္ခဝေဒနာအားဖြင့် တားဆီးပိတ်ပင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မတော်တဆဖြစ်မှု၊ အသက်ကြီးရင့်ရော်မှု၊ စစ်ပွဲ၊ ကပ်ရောဂါ၊ ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးမှု၊ ကလေးသတ်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ လူသတ်ခြင်း၊ သန္ဓေတားခြင်းနှင့် လိင်တူဆက် ဆံခြင်းများသည် လူဦးဦးရေတိုးတက် မှုကို စစ်ဆေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု သူယုံကြည် လက်ခံခဲ့သည်။ လူ့ကျင့်ဝတ် ကန့်သတ်ချက် လက်ထက်မှုနှင့်နှေးခြင်းနှင့် လက်မထပ်ခင် လိင်အ ပျော်အပါး လိုက်စားမှုသည်လည်း လူဦးရေကြီးထွားနှုန်းကို လျော့ကျ အောင် ကူညီနေသည်ဟု သူယုံကြည်ခဲ့သည်။ သူရေးသားခဲ့သော “လူ့ ကျင့်ဝတ်ကန့်သတ် ချက်အားဖြင့်”ဆိုသည့် စာအုပ်၌ “ကျွန်ုပ်သည် ကန့်သတ်ချက်ရှိသည့်အချိန်ကာလအတွင်းတွင် တင်းကျပ်သောအကျင့်စာရိတ္တ အပြုအမူနှင့်အတူ လက်ထပ် ထိမ်းမြားခြင်းနှင့် စဉ်းစား ချင့်ချိန်ခြင်း၏ စေ့ဆော်မှုမှ တင်းကျပ်ခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို နားလည်နိုင်ခဲ့ လိမ့်မည်ဟု ရေးသားခဲ့သည်။ မာလ် သပ်(စ်)သည် များပြားစွာသော ဝေဖန်အကြံပြုစာများရရှိလက်ခဲ့သည့် ဆင်းရဲသားအလုပ်သမား လူတန်း စားဖွဲ့များထံသို့ သူ၏အကြံပြုချက်ကို ကန့်သတ်ခဲ့ပါသည်။

လူသားများ၏ ဒုက္ခနှင့် မကောင်းမှုဒုစရိုက်တို့သည် ကျဆုံးခြင်းနှင့် ကျိန်စာတိုက်ခြင်းတို့၏ အကျိုးဆက်လိုက်လာသောအရာများ ဖြစ်ကြသည်ဟု မာလ်သပ်(စ်) ယုံကြည်လက်ခံခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ် ဆန္ဒရှိသော နှလုံးသားဆီသို့ ဒါဝင် ယူဆောင်သွားခဲ့သော ခရစ်တော်၏ သတင်းကောင်းတရားဒေသနာထဲ၌ မျှော်လင့်ချက်ကို ရှာဖွေရန်နှင့် သူ တို့၏ နှလုံးသားများမှ မကောင်းသည့်အဆိုးအညစ်ကို ဖယ်ရှားပစ်ရန် လူသားတွေကို တိုက်တွန်းနေပြီး၊ သူ၏ အကျင့်စရိတ္တ လျှောက်လဲချက်ကို ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

ဒါဝင်သည် စီးပွားရေးအတွက် မာလ်သပ်(စ်) အဆိုပြုခဲ့သော သဘာဝတရားကို လျှောက်လဲချက်ပေးခဲ့သည်။ သူသည် မာသ်သပ်(စ်)၏ “ဖြစ်တည်ခြင်းအတွက် ကြိုးပမ်း ရှန်းကန်မှု” ကို ရယူခဲ့ပြီး၊ အသက်သစ်၏ ပုံစံများသည် သဘာဝတရားအားဖြင့် ဖြစ်တည်ဝင်ရောက် လာခြင်း အားဖြင့် စက်ယန္တ ရားကဲ့သို့ “သဘာဝတရား ရွေးချယ်ခြင်း” သို့မဟုတ် “ကျန်းမာခြင်း၏ အသက်ရှင်သန်မှု” စသည့် အလားတူသည့်အ ချက်အားဖြင့် အဆိုပြုခဲ့သည်။ မာလ်သပ်(စ်)၏ လူဦးရေ စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုပြီးသည့်နောက် ဒါဝင်သည် မူလအရင်း အမြစ်ကို ရှင်းပြခဲ့သည်မှာ “ထိုအခြေအနေများ၏ အောက်၌ ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ကြိမ်ထိုးနှက်ခဲ့ပြီး၊ ထောက်ခံအားပေးသောအမျိုးမတူခြင်းသည် မူလအခြေ အနေကိုထိန်း သိမ်းရန် ဂရုစိုက်ခဲ့လိမ့်မည်ဖြစ်ပြီး ထောက်ခံအားမပေးသောအရာ တစ်ခုသည် ပျက်စီးစေဖို့ရန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအရာ၏ရလဒ်သည် အမျိုးအစားအသစ်၏ ဖွဲ့စည်းမှုပုံစံ ပင်ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဤနေရာတွင် အလုပ်လုပ် ဆောင်ဖို့ရန် ကျွန်ုပ်တို့သည်အနည်းဆုံးအယူအဆ တစ်ခုကို လက်ကိုင် ထားခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ဒါဝင်သည် “ထောက်ခံအားပေးသော အမျိုးမတူခြင်း၏ ထိန်းသိမ်း ထားရှိခြင်းနှင့် အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သော အမျိုးမတူခြင်း၏ ငြင်းပယ်ခြင်း” ကဲ့သို့သော မူလအရင်း အမြစ်၌ သဘာဝတရား ရွေးချယ်မှုကို ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။ သဘာဝတရားရွေးချယ်မှုသည် တက်၍သွားသော ဦးတည်ရာထဲ၌ သူတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ကုန်စည်ပစ္စည်းကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားဖို့ရန် အကျိုးပြုသော လက္ခဏာရှိသော အသက်ရှင်ရပ်တည်ခဲ့သော ထိုတစ်ယောက်စီတိုင်း၏ အသက်ရှင်သန်ရေးအ တွက် အဆုံးထိကို ထိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းသည် မာလ်သပ်(စ်) ထံမှချီးငွား ယူခဲ့သောအရာမဟုတ်သော်ငြားလည်း တက်၍သွားသော ဦးတည်ရာထဲ၌ ရွေ့လျားနေခြင်း ဖြစ်သည် ဟူသော အရာသည် ဒါဝင်၏ ယူဆချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဒါဝင်အဖို့ သဘာဝတရားသည် တည်ရှိနေခြင်းအတွက် အသက်ရှင်သန်ရန်လုပ် ဆောင်ခြင်း၌ လူသားမျိုးနွယ် ထံသို့ အလွန်သာလွန်သော အရာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဒါဝင် မူလအရင်းအမြစ်ထဲ၌ ရေးသားထားသည်မှာ-

လူသည် အတိုင်းအတာနှင့်မြင်နိုင်သောစရိုက်များ၌သာလုပ် ဆောင်နိုင်ပြီး၊ သူတို့သည်တည်ရှိနေသောအရာအားလုံးကို အကျိုးပြုကြသောအရာ များဖြစ်ကြသည် ဟူသောအရာမှ လွဲ၍ထင်ရှားပြသဖို့ရန်အတွက် ဘာတစ်ခုကိုမျှ မထိန်းသိမ်းခဲ့ပေ။ သဘာဝတရားမူကား အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် သဘာဝ ထိန်းသိမ်းထား ရှိခြင်းနှင့် ကျန်းမာခြင်း၏ အသက်ရှင်သန်မှုကို လူပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ တင်စားခေါ်ဖို့ရန် ခွင့်ပြုနိုင်ခဲ့လိမ့်မည်။ သဘာဝတရားသည် အတွင်း၌ဖြစ်သော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတွင် သော်လည်းကောင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်သော ကွဲပြားသော အရိပ်အာဝါသအားလုံးပေါ်တွင် သော်လည်းကောင်း၊ စက်ယန္တရား တစ်ခုလုံး၏ အသက်ပေါ်တွင် သော်လည်းကောင်း လုပ်ဆောင် နိုင်ပါသည်။ သဘာဝတရား၏ ထုတ်လုပ်ခြင်းများသည် လူသားများ၏ ထုတ်လုပ်ခြင်းထက် အကျင့်စရိုက်၌ အစစ်မှန်ဆုံးနှင့် ဝေးကွာသင့်သော အရာဖြစ်ပြီး၊ သူတို့သည် အစိတ်အပိုင်းများစွာ ဆက်စပ်ပါဝင်သော အသက်၏ အခြေအနေကို မရေမတွက်နိုင်သော အကောင်းမွန် ဆုံးသော လိုက်လျော ညီထွေမှုများရှိသင့်ပြီး၊ ကြာမြင့်စွာ ထင်ပေါ်နေသောအမြင့် ဆုံးလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင် နိုင်နင်းမှုကို သိသိသာသာ သည်းခံနိုင်သင့်သည် ဟူသောအရာကို ကျွန်ုပ်တို့ အံ့အား သင့်နိုင်ပါသလား။

“လူသားထက် ကြာမြင့်စွာ အမြင့်ဆုံးလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင် နိုင်နင်းခြင်း” ဖြစ်သောသဘာဝတရားသည် ကောင်းမြတ်သော ဖန်ဆင်းရှင်ကို ဖန်ဆင်းခြင်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ကဲ့သို့ အစားထိုးခဲ့သည်။ လူဦးရေ နှင့် အစားအစာအရင်း အမြစ်များ၏အကြောင်းကို မှားယွင်းစွာဖြင့် လမ်းပြခဲ့သူ မာလ်သပ်(စ်)သည် အပြစ်သားတွေအတွက် သတိပေးခြင်းနှင့်

မျှော်လင့်ချက်ပေးခြင်းနှစ်ခုစလုံးကို ရေးသားခဲ့သည်။ ဒါဝင်သည် မျှော်လင့်ခြင်းပေးသောအရာမဟုတ်ဘဲ ဘုရားကဲ့သို့ သဘာဝတရားကို မြှင့်တင်ရန် မာလ်သပ်(စ်)ကို လက်သပ်မွေးခဲ့သည်။ ဒါဝင်သည် သေခြင်းသို့ ဦးဆောင်သွားသော အခြေခံအားဖြင့် တည်ရှိနေခြင်း အတွက် အသက်ရှင်သန်မှုကို စိတ်ပျက်စရာ အစီအစဉ် ရေးဆွဲခဲ့သည်။

၁၈၄၆ခုနှစ်၌ မာလ်သပ်(စ်)၏ စာစီ စာကုံးကို ဗြိတိသျှ သဘာဝပညာရှင် အလ်ဖရတ် ဝါလ်လေ့(စ်) (Alfred Wallace) ဖတ်ရှုပြီး ၈နှစ်အကြာ ဒါဝင် ကဲ့သို့ပင် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ အယူအဆကို ဒါဝင်၏ အယူအဆနှင့် တူညီစွာ မာလ်သပ်(စ်)ကို အသုံး ပြုခဲ့သည်။ သူရေးသားခဲ့သည်မှာ=

အကြောင်းအရာထဲ၌ အလွန်ပင်စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော ထိပ်တိုက် တွေ့ဆုံခြင်းသည် အသင့်အတင့်တည်ငြိမ်ဖို့ရန် လူရှိုင်းမျိုးနွယ် လူဦးရေ၌ “ကာကွယ်ရေး အဟန့်အတားများ” လှုပ်ရှားမှု၏ အသေးစိတ် စီစဉ်ပြင်ဆင်ထားသော အရေအတွက်ဖြစ်သည့် ကျွန်ုပ်၏အခြေ အနေထဲ၌ ကျွန်ုပ် (သို့မဟုတ်) ဒါဝင်သည် မာလ်သပ် (စ်)အားဖြင့် အယူအဆထဲသို့ ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ကျဆင်းနေသော မဖြစ်စေလောက် အရေအတွက်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုအရာသည် ကျွန်ုပ်ကို အင်အားကြီးမားစွာ ဖိနှိပ်ခဲ့ပြီး၊ ထိခိုက်စေသော အပြောင်းအလဲများ လျော့ကျလာခဲ့သောအချိန်တွင် တိုးပွားလာရန် ထိုအပြောင်းအလဲများ၏ အခြေအနေဖြစ်လာပြီးနောက်၊ တိရစ္ဆာန်များသည် ကျွန်ုပ်စဉ်းစား နေခဲ့သော မကြာခဏ အကျိုးပြုသောအရာ မလွဲမရှောင်သာဖြစ်ရမည်ကို အပြောင်းအလဲပြုသည့်အချိန် “တည်ရှိခြင်းအတွက် အသက်ရှင်ရပ်တည်မှု”၌ လုံလောက်စွာပင် ထိုကဲ့သို့ ထိန်းသိမ်းထားကြပြီး၊ ချက်ခြင်းပင် ထိုအရာသည် ကျွန်ုပ်အပေါ်သို့ အချက်ပြခဲ့ပါသည်။

ဝါးလ်လေ့(စ်) (Wallace)သည် သူ၏ အယူအဆကို သက်သေပြဖို့ရန် ၁၈၄၈ခုနှစ်မှ ၁၈၅၂ခုနှစ်တွင် အမေဇွန်တောတွင် နမူနာစုဆောင်းခြင်း ခရီးစဉ်ကို လွှင့်ထူကာ သဘာဝတရားရွေးချယ်ခြင်း၌ မာလ်သပ်(စ်)ကို ယုံကြည် ခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သူ၏ သင်္ဘောသည် ဗြိတိန်ကို ပြန်သောလမ်းတွင် မီးလောင် ကျွမ်းခဲ့ပြီး၊ သူ၏နမူနာများ အားလုံးနှင့် အတူ နှစ်မြှုပ်သွားခဲ့သည်။ ထိုကံမကောင်းသော ဖြစ်ပွားမှုသည် သူ့ကို မရပ်နားစေခဲ့ပါ။ (၂)နှစ်ကြာပြီးနောက် သူသည် အရှေ့အိန္ဒိယသို့ (၈)နှစ်ကြာ စုဆောင်းခြင်း ခရီးစဉ်ကို သွားရောက်ခဲ့ သည်။ ဤအချိန်အတွင်း၌ သူသည် တူညီသော စက်ယန္တရား၊ သဘာဝတရား ရွေးချယ်မှု၊ ဒါဝင်အားဖြင့် အထက်တွင် ခရီးဆန်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခဲ့ပြီး သူ၏ ကိုယ်ပိုင် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲခြင်း၏ အယူ အဆကို တိုးတက်ကောင်းမွန် အောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဝါးလ်လေ့သည် အကြံပြုရန် တောင်းခံခြင်းနှင့်အတူ ဒါဝင်ထံသို့ ၁၈၅၈ခုနှစ်တွင် သူ၏နိယာမ စာစီစာကုံးကို ပို့ခဲ့သည်။ ထိုစာလွှာသည် ဒါဝင် ကို မူးမေ့သတိလစ်သွား ခဲ့ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအရာသည် (၂၁) နှစ်ကျော်ကြာလုပ်ကိုင်ခဲ့သော သူ၏ကိုယ်ပိုင်အယူအဆနှင့် အလွန်ပင် ထပ်တူဖြစ်နေသော ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ဗစ်တိုးရီးယား အင်္ဂလန်၌ ထိုအရာ၏ တုံ့ပြန်မှု အငြင်းပွားဖွယ်ရာကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန်နှင့် မွမ်းမံမှုဆက်လက်လုပ် ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် သူ၏အယူအဆကို ထုတ်ဝေဖို့ရန် နောက်ကျခဲ့သည်။

ဝါးလ်လေ့(စ်) အလုပ်သည် မူလ (Origin)ကိုထုတ်ဝေဖို့ရန်နှင့် ၁၈၅၈ခုနှစ် ဇူလိုင်လ၌ လီနင်အသင်းအဖွဲ့ (Linnean Society)မတိုင်ခင် သူတို့၏ အယူအဆပေါ်၌ ဝါးလ် လေ့(စ်)၏တရားဝင် စာရွက်စာတမ်းနှင့်အတူ တွဲဖက်စာရေးဆရာဖြစ်ရန် ဒါဝင်ကို လှုံးဆော်ခဲ့သည်။ ဝါးလ်လေ့(စ်)သည် သဘာဝတရားရွေးချယ်ခြင်း၏ တွဲဖက်ဖွံ့ဖြိုး ဆောင်ရွက် သူဖြစ်ရန် လူများစွာ၏ စဉ်းစားသုံးသပ်ခြင်းကို ခံရသူဖြစ်ပါသည်။

ဒါဝင်ထုတ်ဝေခဲ့သောအချိန်၌ သူသည် သူ၏အတွေးအခေါ်များ အတွက် ပရိတ်သတ်များကို အဆင့်သင့်တွေ့ရှိခဲ့သည်။ သူပထမ ဦးဆုံးထုတ် ဝေမည့် ဇစ်မြစ်(Origin) စာအုပ်သည် ၁၈၅၉ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး၊ ပထမနေ့တွင် ရောင်းထုတ်ခဲ့ကာ နောက်ဆက်တွဲစာ အုပ်များကိုလည်း (၆)ကြိမ်မြောက် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

အလွန်အလွန်ဆိုးဝါးသော ဒါဝင်၏ အယူဝါဒ

ဒါဝင်သည် ၁၈၃၁ခုနှစ် ဘီးဂဲ(လ်)နှင့် သွားလာခဲ့စဉ်က ဖန်ဆင်းရှင် ဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်ခဲ့သည်။ ငါးနှစ်ကြာပြီးနောက် ဘုရားသခင်သည် ကမ္ဘာကြီးကို ဖန်ဆင်းခဲ့ သည်ဟူသော အတွေးအ ခေါ်ကို ငြင်းပယ်ခဲ့ကာ၊ သူ၏ အတွေးအခေါ်ပုံစံ အထောက်အထားကို သဘာဝတရား၌ ရေးထိုးထားခဲ့သည်။ သူသည် ဝီလီယမ်း ပါလေး (William Paley) ၏ နတ်ဘုရားနှင့်ဆိုင်သော နာရီ ပြုလုပ်သူ ဆိုသည့် သုတေသနစာတမ်းကို ယုံကြည်စွာဖြင့် ယူလိုက်စဉ်အတွင်းတွင် ရှည်လျား သော ငြင်းခုံမှု များကြောင်းအားဖြင့် ဆွဲဆောင်၊ သိမ်းသွင်းခဲ့မှု ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ခရီးစဉ်ပြီးဆုံးခြင်းအားဖြင့် သူသည် သဘာဝတရား နှင့်ဆိုင်သော သီအိုလိုဂျီ (Theology)၊ တည်ရှိခြင်း၏ အထောက်အထားနှင့် သဘာဝ တရားထင်ရှားပြသခြင်းမှ ရွေးချယ်ထားသော ဘုရားသခင်၏ ဂုဏ်ရည် တော်များစသည့် စာအုပ်များကို ထုတ်ဝေခဲ့သည့် ဝီလေး၏ တောက်ပခြင်းနှင့် အတင်းအကျပ် ခိုင်းစေသော ငြင်းခုံမှုများကို ငြင်း ပယ်ခဲ့သည်။

သဘာဝတရားသည် အံ့အားသင့်ဖွယ်ကောင်းသော ဒီဇိုင်းပုံစံ၏ မရေမ တွက်နိုင်လောက်အောင်များပြားသော ဖြစ်စဉ်ကို ပေးနိုင်သည်ဟု ပါလေး (Paley)၏ သဘာဝ တရားနှင့်ဆိုင်သော သီအိုလိုဂျီ၏ အဆိုပင်ဖြစ်သည်။ နာရီနှင့် မြေပြင်ပေါ်၌ရှိသော ကျောက်တုံးသည် အချက်ပြခြင်း၊ အသီးသီးရန် လေ့လာသူ အားဖြင့် နားလည်နိုင်လိမ့် မည်ဖြစ်ပြီး၊ အသိပညာနှင့် သဘာဝကျကျ ဖြစ်ပွားနေ သောအရာဝတ္ထုအားဖြင့် အရာဝတ္ထုသည် ပုံသွင်းခဲ့သည်။ နာရီသည် ထိုဒီဇိုင်း ပုံစံနှင့် ရည်ရွယ်ချက်အားဖြင့် ထင်ရှားစေသော ခက်ခဲရှုပ်ထွေးမှုကို ကိုယ်စား ပြုသည်။ ပါလေး၏ ဒီဇိုင်းပုံစံဥပမာသည် လူသား၏ ကိုယ်ထည်၊ အရိုးများ၊ ကြွက် သားများ၊ အကြောများ၊ နှိုင်းယှဉ်သော ခန္ဓာဗေဒ နှင့်အခြားသော အရာ များ ပါဝင်သည်။

သူသည် အငြင်းပွားမှုများကို မီးမွှေးပေးသည့် ယခုနေ့ရက်၏ အတွေးအခေါ် ဉာဏ်စွမ်းရည်ဒီဇိုင်းပုံစံအတွက် ၁၉ရာစု ပုံစံ၏ ငြင်းခုံမှုကို တင်ဆက်ခဲ့သည်။ ရိုးရှင်းသော အသက်၏ ပုံသဏ္ဍာန် များထဲ၌ မယုံနိုင်ဖွယ်ရာပင်ကောင်းသော ခက်ခဲရှုပ်ထွေးခြင်း၏ ပမာဏရှိ ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့သည် မော်လီကျူး ဆိုင်ရာ ဇီဝဗေဒမှ သိရှိကြသည်။ သိရုံတင်မကဘဲ ထူးခြားသော အစိတ်အပိုင်း များစွာပါဝင်သော “ရိုးရိုးက လာပ်စည်း”သည် သာမန်ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြီး မြောက်အောင်မြင်ရန် သဟဇာတဖြစ်လျက် အတူတကွ လုပ်ဆောင်ရန် ထိုအထဲ၌ စက်ယန္တရား ပါရှိနေသည်ကိုလည်းသိပါသည်။ ဤဒီဇိုင်းပုံစံသည် သဘာဝတရား၏ ဝေးကွာသော အမြင့်ဆုံး လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်နိုင်ခြင်းမှု၊ သဘာဝ ရွေးချယ် မှု၏ ရလဒ်ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ဘုရားသခင်၏ အနုပညာလက်ရာပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဒါဝင်၏ တကယ့်အစစ်အမှန်ပြဿနာသည် ပါလေး (Paley)၏ သဘာဝတရားနှင့်ဆိုင်သော သီအိုလိုဂျီ၌ မဟုတ်ပါ။ ထိုပြဿနာသည် သူကိုယ်တိုင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ပါလေးသည် သဘာဝတရားနှင့်ဆိုင်သော သီအိုလိုဂျီ၏ နောက်ဆုံးအ ခန်းကြီး၌ အဆုံးသတ်ခဲ့သည်မှာ=

တည်ရှိခြင်းနှင့် ဘုရားသခင်၏ ထူးခြားသောလက္ခဏာမှာ စိတ်ဝင်စား ဖွယ်ရာကောင်းသော လူသားအားလုံး၏ ထင်မြင်ချက်၊ ယူဆချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ စစ်မှန်သော ထာဝရဘုရားကိုယုံကြည်သော သူသည် ယုံကြည်စိတ်ချရသော ဘုရားသခင်၏ ဉာဏ်ပညာ၏ ဆက် သွယ်ခြင်းကို နားထောင်ရန် ပထမဦးဆုံး သူဖြစ်လိမ့်မည်။ သဘာဝတရားနှင့်ဆိုင်သော သီအိုလိုဂျီမှ သင်ယူမှုဘာမျှ မရှိခဲ့ခြင်းသည် သူ့ဆန္ဒ၏ နောက်ထပ်သင်ကြားပို့ချမှုနှင့် နှိမ့်ချခြင်း၊ ကျေးဇူးတင်ခြင်းနှင့်အတူ ထိုအရာကိုရရှိရန် သူ၏အစီအစဉ် လျော့နည်းလာသည်။ အလင်း ရောင်အတွက် သူ့ဆန္ဒရှိသည်။ အလင်းရောင်ထဲ၌ သူပျော်ရွှင်သည်။ ဤကြီးမားသော ဖြစ်တည်ခြင်း၌ သူ၏အတွင်းသဘောထား ကြည်ညို ကိုင်းရှိုင်းမှုသည် အစွမ်းကုန်လေးလေးနက်နက်နှင့် အာရုံစိုက် တိမ်ညွှန်စေမှာ ဖြစ်ပြီး၊ လူအားလုံးသည် သဘာဝတရားကို သုတေသနပြုလုပ်ခြင်း အားဖြင့် သူ၏အကြောင်းကို လေ့လာမှုပြုနိုင်ကြလိမ့်မည် သာမကဘဲ လူအားလုံးဆီသို့ သူထံမှ အကျိုးအကြောင်းကို သက်သေခံသော ဆွေး နွေးခြင်းကိုပေးသော ဖွင့်ပြချက်အားဖြင့် သင်ကြားခြင်းကို ခံရကြမှာ ဖြစ်ပါသည်။

စာသင်ကြားလေ့လာမှုအတွက် ဒါဝင်သည် အလွန်များပြားသော အမျိုးအစားများကို စုဆောင်းခဲ့စဉ်အတွင်း သူသည် အချို့သော အရာ များကို ခွဲခြားနိုင်ဖို့ရန် မတတ်နိုင်ခဲ့ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ၏ အားနည်းချက်များသည် သဘာဝလောကပညာရှင်ကဲ့သို့ ဖြစ်သော ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အထက်တွင် ဖော်ပြထား သကဲ့သို့ ဒါဝင်၏ ရှာဖွေခြင်းများသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် တွေ့မြင်ရန် အပင်များနှင့် တရိစ္ဆာန် များ၏ ကျဉ်းမြောင်းသော အစိတ် အပိုင်းမျှသာ ကိုယ်စားပြုခဲ့ပါသည်။ သူသည် ကမ္ဘာကြီး၏ကန့်သတ်ထားသော နေရာ၌ ကန့်သတ်ထားသော အချိန်ကိုကျော်လွန်ပြီး၊ ကန့်သတ်ချက်ရှိသော အမျိုးအစားများစွာကို စုဆောင်းခဲ့သည်။ ထိုကန့်သတ်ချက် များသည် ဘယ်လို ပင်ဖြစ်နေပါစေ သူတို့ထံမှ ဒါဝင်ဆွဲယူခဲ့သော နိဂုံးချုပ်များပေါ်၌ရှိသော နယ်နိမိတ် နေရာမဟုတ်ပါ။

ဒါဝင်၏ ကန့်သတ်ထားသော အချက်အလက်သည် ဇစ်မြစ်၌ သူမကြာ ခဏအသုံးပြုသော ယင်းပုံစံရှိသော တြိယာကို ရှင်းပြထားသည်။ သူ၏အလုပ်သည် စိတ်ကူးသံဇဉ်ပေါ်တွင် သယ်ဆောင်သွားသည်။ အ ဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဇစ်မြစ်မှ ယူဆောင်လာခဲ့သော အောက်ဖော်ပြကဲ့ သို့သော မကြာခဏထပ်၍ အသုံးပြုသော စကား စုကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ “ကျွန်ုပ်တို့ ထင်နိုင်ပါသည်။” “ကျွန်ုပ်တို့ ထင်မယ်ဆိုရင်” “ကျွန်ုပ်တို့မှာ ထင်စရာတစ်ခုခုရှိပါတယ်”၊ “ကျွန်ုပ်တို့ထင် ပါတယ်”၊ “ကျွန်ုပ်တို့ ထင်မြင်ကြစို့” “ကျွန်ုပ် ယခုမှစပြီး ထင်ကြစို့”၊ “ယခုချိန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ထင်ခဲ့ရင်”။ ဒါဝင်သည် အလွန်ကြီးမားသောဆိုလိုချက်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ ပြီး၊ အဆုံးထိရောက်ရှိသော ယူဆချက်သည် ပြင်းထန်သော အမှားသို့ ဦးတည်ခဲ့ သည်။

ပါလေး (Paley)၏ “ကြည့်သည်”ကို ဒါဝင် ဖယ်ပစ်လိုက်သည့်အချိန် အတောအတွင်းတွင် ဆန်ပြားမှု၌ သဘာဝတရား၏ ပုံပန်းသဏ္ဍန်ကြီး ထားခဲ့မှုထဲသို့ အားစိုက်ကြည့်ရန် ကျွန်ုပ်တို့၏လုပ်နိုင်စွမ်းကဲ့သို့ ယနေ့တွင်ပို၍ အစိတ်အပိုင်းများစွာ ဆက်စပ်ပါဝင်သောအရာ ဖြစ်လာကြသည်။ ဒါဝင်သည် ဘုရားသခင်၏ တည်ရှိခြင်း အကြောင်းကို မှားယွင်းစွာအဆုံးသတ်ခြင်းသို့ ရောက် ရှိခဲ့ပြီးနောက်ခေတ်သစ်စစ်ပွဲများစ တင်ခြင်းသည် ဒါဝင်နှင့် ဖန်ဆင်းရှင်ကို ဆန့်ကျင်သော သူ၏သားသမီး များကြောင့် စစ်ပွဲ၊ တိုက်ပွဲဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။

သဘာဝတရား၏ ဖန်ဆင်းရှင်သည် သူ့လေ့လာမှုမပြုနိုင်သော သဘာဝဖြစ်စဉ် သဘာဝတရားရွေးချယ်မှုဖြစ်သော်လည်း၊ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲခြင်း၏ အယူအဆ အတွက် အလုပ်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော အရာဖြစ်သည်ဟု ဒါဝင် ယုံကြည်လက်ခံခဲ့သည်။ ဒီဇိုင်း ပုံစံအတွက် ပါလေး (Paley)၏ ငြင်းခုံခြင်းကို ငြင်းပယ်ခဲ့ခြင်းသည်၊ ဒါဝင်သည် ထိရောက်စွာဖြင့် ဘာသာအသစ်ကို ပွေပိုက်ခဲ့ခြင်း ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သူဖော်ပြခဲ့သည်မှာ-

ကျွန်ုပ်ကို ပြည့်စုံခိုင်လုံသော ယခင်ကကဲ့သို့ထင်မြင်ရသော ပါလေး ပေးအပ်သော သဘာဝတရားထဲ၌ အိုမင်ရင်ရော်သော ငြင်းခုံ ခြင်း၏ ဒီဇိုင်း ပုံစံသည် ကျဆုံးပြီး ယခုတွင် သဘာဝတရားနှင့်ဆိုင်သော ရွေးချယ်ခြင်း၏ နိယာမသည် ရှာဖွေလေ့လာခဲ့ပြီးပြီဖြစ်ပါသည်။ လူတွေပြု လုပ်သော တခါး၏ ပတ္တာကဲ့သို့ ကမာကောင်၏ လှပသော တံကား ပတ္တာအခွံသည် ဉာဏ်ပညာ ရှိသောသတ္တဝါအားဖြင့် တည်ဆောက်ထား ခြင်းဖြစ်စဉ်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ငြင်းခုံမှု အရှည် လုပ်စရာမလိုပေ။ ကိုယ်အင်္ဂါနှင့်ဆိုင်သော သတ္တဝါများ၏ ပြောင်းလဲတတ်ခြင်း၌ ဒီဇိုင်း ပုံစံမလိုအပ်သကဲ့သို့ထင်ရပြီး၊ လုပ်ဆောင်ချက်ထဲ၌ ရှိသော သဘာဝတရားရွေးချယ်မှုသည် လေတိုက်ခတ်သော လမ်းကြောင်းထဲ၌ ရှိနေသည်။ သဘာဝတရားထဲ၌ရှိသောအရာအားလုံးသည် စီမံခန့်ခွဲထားသော နိယာမ၏ ရလဒ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဘီဂဲ(လ်)နှင့်သွားလာခဲ့သောအချိန်တွင် သူသည် အောက်သို့ ဒို(စ်) (Orthodox)ခရစ်ယာန်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်းကို ဒါဝင်သည် သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိထဲ၌ ကြေငြာခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အဲဒီနောက် ပြောင်းလဲခဲ့ သည်။ ထိုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်သော်ငြားလည်း သူ၏ အသက် ၇၄အရွယ် ၁၈၈၂ခုနှစ် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သောအချိန်တွင် ဒါဝင်သည် အနောက်ဘုန်းတော် ကြီး အာဖ်ဘေး (Westminster Abbey)၌ သဂြိုလ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုခြင်းကို ခံခဲ့ရပါ သည်။ ဒါဝင်သည် ကိုယ်ပိုင်ပြဿနာကိုစီရင်ခဲ့သည့် သူ၏ဘာသာတရား ယုံကြည်မှုအ ကြောင်းကို ပွင့်လင်းစွာဖြင့် မကြာခဏ မပြောဆိုခဲ့ပေ။ သို့သော်လည်း သူသည် သူမသေဆုံးမှီ သုံးနှစ်တွင် စာစောင်ကိုရေးသားခြင်း၌ ဤခေါင်း စဉ်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသေးစိတ်ဖော်ပြရှင်းလင်းခဲ့သည်။ မစ်စတာ ဂျေ၊ ဖော်ဒီဇီ (Mr. J. Fordyce)ကို ရေးသားထားသောစာထဲ၌ သူသည် သူယုံကြည် လက်ခံသော ဘုရားသခင်၏ အကြောင်းကို ဖော်ပြထား ခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်ပိုင် အမြင်သည် တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ အကျိုးဆက် မဖြစ်သော မေးခွန်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း သင်က မေးခဲ့မည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်၏ ဝေဖန်ပိုင်းခြား နိုင်စွမ်းသည် မကြာခဏ တက်လိုက်ကျလိုက်ရှိလိမ့်ဟု ကျွန်ုပ် ပြောဆိုနိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်၌ အလွန်ပင် အစွန်းရောက်သော တတ်လိုက်ကျ လိုက် ရှိသောအရာသည် ကျွန်ုပ်ကို ဘုရားသခင်၏တည်ရှိခြင်းအာရုံထဲ၌ သေလု မြှောပီးဖြစ်သော ဘုရား သခင်ကို ယုံကြည်သူ (Atheist)တစ်ယောက်ဘယ်သော အခါမှ မဖြစ်စေခဲ့ပါ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ (ကျွန်ုပ် ပို၍ အိုလာသကဲ့သို့ ပို၍၊ ပို၍) သို့သော်လည်း အမြဲတမ်းတော့မဟုတ်ပါ။ ဘုရား တရားကိုမယုံကြည်သူတစ်ယောက်သည် ကျွန်ုပ်အတွေးအာရုံ၏ သတ်မှတ်ချက် မှန်ကန်သော သရုပ်ဖော်ချက်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ဒါဝင်သည် သူကိုယ်သူ မည်သို့ရည်ညွှန်းရမည်ကို သေချာမသိရှိသော သူဖြစ်သည်။ သို့သော် ဘုရားသခင်တည်ရှိနေ တာတောင် သူမသိဘူးဟု ပြောသည့် ဘုရားတရားကို မယုံကြည် သူအဖြစ်၌ အခြေချခဲ့သည်။ ဘုရားသခင်တည်ရှိသည်ဟု ဒါဝင်သည် မှန်ကန်စွာမပြောနိုင်ခြင်းသည် အောက်ဆုံးလိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ မကြာခဏ ပေါ်ပေါက်သော ကောလဟာလ စကားများသည် ဒါဝင်သည် သေအံ့မှူးမှူး အချိန်၌ မိမိစကားကိုပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့ပြီး၊ ယေရှုခရစ်ကို သူ၏ ကယ်တင်ပိုင်အဖြစ် ဝန်ခံခဲ့သည်။ ဤပြောခဲ့သော

စကားများကို သူ၏သမီး ဟန်ရီတာ (Henrietta)သည် ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ သေဆုံးခြင်းသည် ညနေခင်း အချိန်တွင်ရောက်ရှိလာကာ မကြာမှီပင်သေဆုံးသွားခဲ့ပြီး၊ ကျွန်ုပ်သည် သေဖို့ရန် အထူးသဖြင့် မကြောက်သောသူဖြစ်သည်ဟု ပြော သွားခဲ့သည်ကို သူ၏ သားဖြစ်သူ ဖရန်စီး (Francis)သည်သူ့ဖခင်၏ အာရုံခံစားခဲ့မှုကို ရေးသား ခဲ့သည်။

ဒါဝင်သည် ငယ်စဉ်ဘဝတွင် သူ၏ နေ့စဉ်သင်ခန်းစာများကို ဘဝအ စိတ်အပိုင်းအဖြစ် နှုတ်ကပတ်တော်ကို လေ့လာသင်ကြားခဲ့သည်။ သူသည် ကမ်းဘရိတ် (Cambridge)၊ ဒီဗီနာတီကျောင်း (Divinity School)၌ သီအိုလိုဂျီ (Theology)ကို လေ့လာသင်ကြားခဲ့သည်။ သို့သော် သူသည် ခရစ်တော်နှင့် အတူ အသက်တာပြောင်းလဲသော အတွေ့အကြုံနှင့် အသင်းတော်လှုပ်ရှားမှုတွင်လည်း ပါဝင်ခဲ့သော အထောက်အထားမရှိပါ။ ဘုရားကျောင်းတတ်ရောက်ခြင်းကို သူ၏ကိုယ် တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိထဲ၌ အနည်းငယ်သာဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဖော်ပြခြင်းသည် ဒါဝင်သည် ဝဝနစ်ရွယ်၌ သေဆုံးခဲ့သည့် ချစ်လှစွာသော သမီးငယ်လေးသေဆုံးခဲ့သည့် အချိန်ထိ သူ၏ အမျိုးသမီးနှင့်အတူ တနင်္ဂနွေ နေ့ကိုးကွယ်ခြင်းအစီအစဉ်သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဒါဝင်သည် သူမကိုအလွန်ပင် ချစ်မြတ်နိုးခဲ့သောကြောင့် သေခြင်းနှင့် ဒုက္ခဝေဒနာကို ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းအတွက် အပြစ်တင်ခြင်းကိုခံရသော ဘုရားသခင်ထံသို့ ခါးသီးမှုကြီးဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဒါဝင်တစ်ကြိမ်မျှ ဘုရားသခင်နှင့် ဝိညာဉ်များသည် မသေနိုင်ကြောင်းကို ယုံကြည်ခဲ့ခြင်းသည် သူ့ကို အဖြူထည်သက်သက်ဖြစ်စေခဲ့ သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဘုရားသခင်၏ အကြောင်းကို တွေးတော ခြင်းသည် တေးဂီတကို နားထောင်နေသောသူတစ်ယောက် မည်သို့အား ဖြင့် ခံစားရခြင်းဆိုသည့် စိတ်ကူးယဉ်သက်သို့ကဲ့သို့ တူနေသည်။ မိုးသစ် တောကဲ့သို့သော ကြီးကျယ်ခန်းနားသော ရှုခင်းများကို လေ့လာနေသော အချိန်တွင် သူသည် ဘုရားသခင်၏ အတွေးအ ခေါ်နှင့်အတူရှိခြင်းကို သဘောကျခဲ့ပုံကို သူ့ကိုယ် သူရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ သူ့နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်မှာ

အတွင်းခံယူချက်နှင့် စိတ်ခံစားမှုများကဲ့သို့သော ကျွန်ုပ်မမြင်နိုင်သော အရာများသည် အမှန်တကယ်ပင်တည်ရှိသော အထောက်အထားကဲ့သို့သော အလေးချိန် ရှိကြသည်။ ကျွန်ုပ်ထဲ၌ ရိုးရှင်းစွာ စိတ်လှုပ်ရှားစေခဲ့သော ကြီးကျယ်ခန်းနားသောရှုခင်း စိတ်အာရုံ၏ ဖော်ပြချက်နှင့် ဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်ခြင်းနှင့်အတူ ရင်းနှီးစွာဖြင့် ဆက်သွယ်ခဲ့သော အရာသည် ဘဝမကျသောစိတ်ဟု အမြဲပင် ခေါ်ဝေါ်သောအရာမှလာသည့် အခြေခံအားဖြင့် ခြားနားသော အရာမဟုတ်ခဲ့ပါ။ သို့သော်လည်း ထိုခက်ခဲမှုသည် ကမ္ဘာဦးကျမ်းကိုရှင်းပြသော ခံစားချက် ဖြစ်ကောင်းဖြစ် လိမ့်မည်ဖြစ်ပြီး တေးဂီတအားဖြင့် တူညီသော စိတ်ခံစားမှုနှင့် မရေရာမ တိကျသော အတွေးအခေါ် စွမ်းအားကြီးမား ခြင်းထက် ဘုရားသခင်၏ တည်ရှိခြင်းအကြောင်းကို ငြင်းခုံခြင်းကဲ့သို့ ခတ်ခဲ့စွာဖြင့် ရှေ့သို့တတ် ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဒါဝင်သည် သူ၏ကလေးများကို တုန်ပြန်ခြင်း၊ ပန်းခြံ၌ သူလမ်း လျှောက်ထွက်ခြင်း၊ သူ၏ကိုယ်ခန္ဓာပိုင်းဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်၊ ဝတ်ဆင်ရန် ကြိုက် နှစ်သက်သော အဝတ်အစားများ၊ သူ့ဘာကိုသောက်သုံးခဲ့သနည်း၊ ကစားရန်ချစ် ခင်နှစ်သက်သော ခွေးများနှင့်အတူ သူတို့နာမများ အပါဝင် သူ၏ နေ့စဉ်ပုံမှန် အသက်တာကို အသေးစိတ်အချက်အလက်များနှင့် ပြည့်နှက်နေသော ဒါဝင်၏ ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ တည်ဖြတ်ထုတ်ဝေ ခြင်းကို သူ၏သားဖြစ်သူ ဖရန် စီ(Francis)သည် ရှာဖွေလေ့လာ စုဆောင်းခဲ့ပါသည်။ အသေးစိတ်ဖော်ပြသော နှင်းမုန်တိုင်းအကြောင်းအပါဝင်၊ တန်ဖိုးရှိသော ဒါဝင်၏ဘာသာရေးဘဝ အနည်းငယ်ကိုဖော်ပြခြင်း၊ အသင်းတော် (သို့မဟုတ်) ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်ကို အလေးထားမှုများကို ဖော်ပြထားပါသည်။ သူ၏လူငယ်ဘဝမှတ်တမ်းတင်မှုနှင့် အစောပိုင်း လူကြီးဘဝအသက်တာသည် ဘီဂဲ(လ်)ဖြင့်

ရေကြောင်း ခရီးစဉ်ကို ရွက်လင့်ပြီးနောက် သူ၏ ဘုရားတရားမရှိသော ခံယူ ချက်သည် ခိုင်မာစွာဖြင့် နေရာယူခဲ့ခြင်းနှင့် သူ၏ဘာသာတရားခံယူ ချက်နှင့် လှုပ်ရှားမှုများ အကြောင်းကို အနည်းငယ်သော အသေးစိတ် ဖော်ပြချက်နှင့် ဖော်ပြပေးထားသည်။ သူသည် ဘုရားကိုလျစ်လျူရှုခဲ့ပြီး၊ ဘုရားသခင်မရှိခဲ့သကဲ့ သို့ အသက်ရှင် နေထိုင်ခဲ့သည်။

ဒါဝင်ဘီဂဲ(လ်) (Beagle)သဘောပေါ်တတ်ခဲ့သည့်အချိန် အော့သိုဒိုဆီ (Orthodoxy)အသင်းတော်ကို ဒါဝင်ကိုယ်တိုင် ပြင်းပြင်း ထန်ထန်ပြောဆိုမှု များကိုဖတ်ရှုခြင်း သည် အလွန်ပင်စွဲမက်စရာ ကောင်း သည် ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ထိုနှစ်နှစ်တာကာအတွင်း၌ ကျွန်ုပ်သည် ဘာသာရေးအကြောင်းကိုတွေးရန် ဦးတည်ခဲ့သည်။ ဘီဂဲ(လ်)သဘောပေါ်စတင်တတ်စဉ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် အောက်သိုလ်ဒိုစ် ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ် ဖြည်းဖြည်းချင်း ပြန်လာသောအခါ ဤအချိန်၌ ဗေဗုလုန်ရဲတိုက် (Babel Tower)၊ နိမိတ်လက္ခဏာ ဖြစ်သည့် သက်တံ၊ စသည့် . . . အရာတို့သည် ကမ္ဘာကြီး၏မှားယွင်းသော သမိုင်းကိုထင်ရှားစေသော ဓမ္မဟောင်း ကျမ်းစာမှလာသောအရာများကို မြင်တွေ့ရန်နှင့် ထိုအထဲ၌ လက်စား ချေလိုစိတ် ပြင်းပြသော နိုင်လိုမင်းထက်ပြုမှုသူ ဘုရားသခင်၏စိတ်သ ဘောထားကို ဖော်ပြနေခြင်းသည် ဟိန္ဒူဘာသာများ အလေး အမြတ်ထား သော စာအုပ်များ (သို့မဟုတ်) အခြားသော လူရိုင်းများ၏ ကိုးကွယ် ယုံကြည်ခြင်းထက် ယုံကြည်စိတ်ချရမှုမရှိတော့ပေ။

ဒါဝင်သည် ဘီဂဲ(လ်)သဘောပေါ်တက်ခဲ့သောအချိန်တွင် သူသည် သမ္မာကျမ်းစာကို သယ်ဆောင်သွားပြီး၊ စာလုံးတစ်ခုစီတိုင်းကို ယုံကြည်သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ သူသည် အချို့သောအရာရှိများထံသို့ “အကျင့်သိက္ခာ၏ အချို့သောအချက်များပေါ်တွင် မဖြေကြားနိုင်သော အခွင့်အာဏာ”ကဲ့သို့သော ကောက်နှုတ်ချက်များကို သမ္မာကျမ်းစာမှ ကောင်နှုတ်ခဲ့သည်။ ဒါဝင်သည် ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်၌ သူ၏ လေ့လာရှာဖွေခြင်းများ၊ စဉ်းစားစဉ် ချင့်ခြင်းများသည် ပြေလည်မှုနှင့် စင်အောင်စစ်ရန် ကြာမြင်သောအချိန်ကာလ တစ်ခုကို ရေကြောင်းခရီးပေါ်၌ ရရှိခဲ့သော အတွေးအခေါ်ပညာရှင်၊ စာရေး ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏မှတ်စုများနှင့်ဆက်နွယ်နေသော အရာများ၌ ခရစ်ယာန်များ၏ ဇွဲလုံးလကို မှတ်တမ်းတင်ထားမှု မတွေ့ရပေ။ သိသာထင် ရှားသောအရာသည် သမ္မာကျမ်းစာကို မေးခွန်းမေးရုံသာမက၊ သမ္မာကျမ်းစာထဲ၌ အများဆုံး တိုက်ခိုက်ခံရသော စာအုပ်၊ ကမ္ဘာဦးကျမ်း၏ တစ်ဦးချင်းစီလိုက် အပြစ်ရှာသောအရာဖြစ် လာခဲ့သည်။

ဒါဝင်၏ အယူအဆဖြစ်သော ဆင့်ကဲဆင့်ပြောင်းလဲခြင်းသည် ကမ္ဘာဦး ကျမ်း၏ တိုက်ရိုက်ဖြစ်ပျက်ပုံကို အမှန်တကယ်ပင်ပြောင်း ပြန်ဖြစ်စေပြီး၊ အပြစ်မြင်သူ၊ ယုံကြည် သူမူကင်းမဲ့သူအဖြစ် သူ့ကို ဦးဆောင်သွားစေပါသည်။ သူမသေဆုံးမှီ ၆နှစ်အလိုတွင် သူ၏ ယုံကြည်ခြင်းဟောင်းကို တစ်စတစ်စ ဆုတ်ယုတ် လျော့ပါးခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်လာသော ဂုဏ်ဒြပ်၊ စရိုက်လက္ခဏာအကြောင်းကို ဒါဝင် သည် ရေးသားခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်ကို လက်ခံယုံကြည်စေရန် လုံလောက်သည့် အထောက်အထားကို တီထွင်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်၏စိတ်အာရုံကို ပေးသော အခမဲ့အခွင့် ကိုနှင့်အတူပို၍၊ ပို၍ထိုအရာကို ခတ်ခဲစေသောအရာကို ရှာတွေ့ခဲ့ပါသည်။ မယုံကြည်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အလွန်နှေးကွေးသောစံနှုန်း နှင့် ကျွန်ုပ်ဆီသို့တိတ်တ ဆိတ်အနားကပ်လာခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံး၌ပြီး ဆုံးသွားခဲ့သည်။ စံနှုန်းသည် အလွန်နှေးကွေးသောကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် စိတ် သော ကမရိုခဲ့ပါ။ ကျွန်ုပ်၏အဆုံးသတ် မှန်ကန်သည့် တစ်စက္ကန့်အတွက်မျှ မည်သည့်သံသယမှ မဖြစ်ခဲ့ပေ။ ခရစ်ယာန်ဘာသာသည်မှန်ကန် ကြောင်းကို မည်သို့အားဖြင့် လူအားလုံးဆန္ဒရှိကြောင်းကို အမှန်တကယ် ပင်

ခက်ခဲစွာတွေ့ရသည်။ ဘာသာစကား၏ စာသားများပေါ်လွင်အောင် ပြသပုံရပြီး၊ မယုံကြည် သောသူများ၊ ကျွန်ုပ်ဖခင်အပါဝင်၊ အကို၊ ကျွန်ုပ်သူငယ်ချင်းများအားလုံးနီးပါး ထာဝရ ကာလထိတိုင် အပြစ်ပေးခံ ရလိမ့်ဖြစ်သည်။ ထိုအရာသည် အလွန်အလွန် ဆိုးဝါးသော အယူဝါဒ ပင်ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ များစွာသော ကိုးကားချက်များသည် ကိုယ်တိုင်ရေးမူရင်း အထွေထွေအပြင်ဘက်၌ တည်ဖြတ်ထားသော အရာများပင်ဖြစ်ပြီး၊ ကောင်းသော အကျိုးအတွက် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဒါဝင်ကို ကြင်နာသောသူ၊ ငြိမ်ချမ်းသော လူကြီးလူကောင် ၊ အဖြစ်သိကြသည်။ ဒါဝင်၏ ဇနီးသည်သည် သူမအ လွန်ချစ်လှစွာသော ခင်ပွန်းသည်၏ ရုပ်ထုကို ကာကွယ်ရန် လိုချင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူမသည် အချို့စာသားများကို ဖယ်ရှားပစ်ရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ အရောင်မှိန်သောခရစ်ယာန်ဘာသာ၏ ခံယူချက်ကဲ့သို့သော ဒါဝင်ရယူခဲ့သော ဖွင့်ပြချက်သည် သူ၏ခင်ပွန်းသည်ကို ဗြိတိသျှလူများဆီသို့ နာမည်ဆိုးဖြင့်ကျော် စောအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာနှင့် ဆွေးနွေးရန်အရေးကြီးသော အချက်ကိုရယူခဲ့သော သီးခြား တွေးခေါ်ရှင် ဖြစ်ခြင်းသည် အီမာ (Emma) လူထုဆီသို့ တင်ဆက်ချင်ခဲ့သော ရုပ်ပုံဖြစ်သည့် အနည်းငယ် အငြင်းပွား ဖွယ်ရာရပ်တည်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။

သူမသည် သူ၏အယူအဆများကို သိပြီး၊ သူနှင့် များစွာသောအ ကြောင်းကိစ္စများ၌ သဘောမတူညီခဲ့ပေ။ ၁၈၃၈ခုနှစ်၌ သူတို့လက်ထက်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း အချိန် အနည်းငယ်တွင် အီမာ (Emma)သည် သူမအမျိုးသား၏ သိသာထင်ရှားသော ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့ခြင်း အကြောင်းကို ပူပန်ကြောင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ သူမသည် သူမ၏ အမျိုးသား ကို အမြဲတမ်းပင် “မေးခွန်နှစ်ခုစလုံး ၏ဘက်ကို ရှင်ရဲ့အာရုံစိုက်ခြင်းကို ပေးပါ”ဟု တိုက်တွန်းခဲ့ပြီး၊ ဖွင့်ပြခြင်း (သမ္မာကျမ်းစာ)ကို စွန့်လွှတ်ခြင်း၌ အန္တရာယ်ရှိကြောင်းကို သတိပေးခဲ့သည်။

၁၈၆၂ ခုနှစ်မတိုင်မှီ အီမာ(Emma)ထံမှ ရရှိသော အခြားသောစာ၌ သူမသည် သူမ၏အမျိုးသားအတွက် ပူပန်မှုအလွန် နက်ရှိုင်းစွာ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ သူမသည် သူ့ကို ခွန်အားပေးရန် ချိုသာသောစကားလုံးနှင့် စာရေးခဲ့ပြီး၊ ဘုရားသခင်သည် နှစ်သိမ့်ခြင်းနှင့် မျှော်လင့်ခြင်း၏အရင်းအမြစ်ဖြစ် ကြောင်း ထောက်ပြခဲ့သည်။ သူမသည် ထိုတိုတောင်း သော သဝဏ်လွှာကို စိတ်လှုပ်စွာနှင့် အစပြုခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူမ၏ခင်ပွန်းသည် ဇစ်မြစ်စာအုပ် ထုတ်ဝေ ခြင်းနှင့်အတူ အဓိကကျသောပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိ နေခဲ့ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအသနားခံချက်ကို ထည့်ခဲ့သည်။

ကျွန်မ၏ကိုယ်ပိုင်အတွေးကမ္ဘာထဲသို့ ကျွန်မရှာဖွေသော တစ်ခု ထဲသော စိတ်သက်သာခြင်းသည် ဘုရားသခင်၏လက်ရာမှ လာသော အရာကဲ့သို့ ထိုအ ရာကိုရယူရန် သော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဆင်းရဲအားလုံး နှင့် ဖျားနာခြင်းသည် ကျွန်မတို့၏ စိတ်ကူးများကို မြင့်တင်ရန်နှင့် အနာဂတ်ကာလကို မျှော်လင့်ခြင်းနှင့် အရှေ့သို့ကြည့်ရှုရန် ကျွန်မတို့ကို ကူညီသော အဓိပ္ပာယ်ရခဲ့သည်ကို ယုံကြည်ရန် ကြိုးစားခြင်းပင်ဖြစ်ပါ သည်။ ရှင့်ရဲ့ စိတ်ရှည်ခြင်း၊ အခြားလူများ အတွက် နက်ရှိုင်းသော သနားကြင်နာခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို ထိန်းချုပ်ခြင်းများကို မြင်သောအချိန်မှာ ရှင့်ကိုကူညီဖို့ရန် အသေးဆုံးသောကိစ္စပြီးစီးရန်အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါ သည်။ ဤတန်ဖိုးရှိသော စိတ်ခံစားမှုများသည် သင်၏ နေ့စဉ် ပျော်ရွှင် မှုအလို့ငှါ ကောင်းကင်သို့ ကမ်းလှမ်းမည်ကို ကျွန်မ ကြာရှည်စွာမကူ ညီနိုင်ပါ။ သို့သော်လည်း ကျွန်မ၏ ကိုယ်ပိုင်အခြေအနေ၌ ခက်ခဲစွာရှာ ဖွေခဲ့ရသည်။ “သင့်အပေါ်၌ ရှိသော စိတ်နှလုံးသားကို ပြီးပြည့်စုံသော ငြိမ်သက်ခြင်း၌ သင်စောင့်ထိန်းလိမ့်မည်” ဆိုသည့် စကားလုံးကို ကျွန်မမကြာခဏ ကျေးဇူးတင် မိပါသည်။

အီမာ (Emma)သည် မည်သို့အကြောင်းအရာတွေရှိနေပါစေ သူ၏လင်ယောကျ်ားဘက်၌ ရပ်တည်ပေးရန် ဆန္ဒရှိသော၊ သစ္စာရှိသော အမျိုး သမီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူမသည် သူမ၏အမျိုးသားထံသို့ ရောက်ရှိခဲ့သောကြောင့် သူသည် စိတ်ဆိုးခြင်းမရှိဘဲ၊ ဘုရားသခင် နှင့်အတူ ငြိမ်းချမ်းစွာရှိနေ နိုင်ခဲ့သည်။ လူသား၏စိတ်ရှည်ခြင်း၊ သနား ကြင်နာခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကိုထိန်းချုပ် ခြင်းနှင့်ကျေးဇူးတင်ခြင်းကို အီမာ (Emma)သည် ဖော်ပြခဲ့ပြီး၊ စစ်ပွဲသည် အခြားတစ်ဘက်၌ ဖြစ်ပွား လိမ့်မည်ကို ကျွန်ုပ်ယုံကြည်သည်။ ဒါဝင်သည် စိတ်ဆိုးခဲ့သည်။ အဘယ့် ကြောင့်ဆိုသော် တရားစီရင်ခြင်းသည် ဘုရားသခင်ထံမှ လာလိမ့်မည် ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သူ၏ စိတ်ထက်သန်ပြင်းပြမှုသည် “အလွန် အလွန်ဆိုးဝါးသော ဩဝါဒ” ကဲ့သို့ ထာဝရ တရားစီရင်ရန် သူ၏ဆူးကို ကိုးကားချက်ထဲ၌ လျှံကျစေခဲ့ပါသည်။

ဘုရားသခင်သည် ကျွန်ုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်၏အဖေ၊ ကျွန်ုပ်၏ အဖိုး၊ ကျွန်ုပ်၏ သူငယ်ချင်းများအားလုံးကို မည်သို့အားဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်မည် နည်း၊ “ငါ့ကိုစီရင်နိုင်သော ဘုရားဟာ မည်သူနည်း” ဟု ဒါဝင် မေးခဲ့ သည်။ သူ့အတွင်းဝိညာဉ်၏တစ်စုံတစ်ခုသည် ဤနေရာ၌ ခံယူချက်ဖြစ် လာခဲ့သည်။ သူသည် ဖန်ဆင်းရှင်ကို အသိအမှတ် အပြုရန်စိတ် မပါခဲ့ပေ။ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သူ့ကိုအစားထိုးရန် အယူအဆကို ဖန်တီးခဲ့သည်။ ဒါဝင်သည် နှုတ်ကပတ်တော်ကို သိကျွမ်းခဲ့သည်။ သို့သော် သူသည် ပြည့်စုံစွာ အပြစ်ကင်းသောသူဖြစ်သော်လည်း အပြစ်တင်ခြင်း ဒုက္ခဒေဒနာကို ခံခဲ့ရသောသူ၊ သမ္မာတရားကို မပေပိုက်ခဲ့ပေ။ သူ၏ ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရား၏ ကျိန်ခြင်းကိုခံခဲ့သော ယေရှုခရစ်တော်ဖြစ်ပြီး၊ သူသည် လူသားများအတွက် အမှန်တကယ်ပင် စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီး၊ သေခြင်းမှ ထမြောက်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်သောသူများသည် မပင်မ ပန်းရသော၊ မထိုက်တန်သော ထာဝရအသက်လက်ဆောင်ကိုပြည့် ပြည့်ဝဝ ရရှိခဲ့ကြသည်။

ဒါဝင်သည် ဘုရားသခင်ကို ဘုန်းတော်နှင့် ဘုရားသခင်၏ ဂုဏ်တော်ကို မပေးချင်ခဲ့ပေ။ ထိုရလဒ်မှာ လူသားသည် အကျိုးကိုမရရှိခဲ့ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဘုရားသခင်ဖန်ဆင်းသော သတ္တဝါကဲ့သို့ သူ၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အရေးပါမှုသည် ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့ပြီး၊ ဘုရားသခင်၏ အမျက်ဒေါသထွက်ရန် အကြောင်းကိစ္စ ဖြစ်လာခဲ့သည် (ရောမ ၁:၁၈)။